

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.580.
Банку Чеських Леріон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Китай пропонує Японії пакт неагресії.

Китайський амбасадор відвідав японського міністра закордонних справ і заявив йому, що китайсько-совітський пакт неагресії не має ніяких тайних клявзуль. Китай готов заключити такий пакт з Японією.

ДИМІТРОВ ІДЕ ДО КИТАЮ.

У зв'язку з недавнім совітсько-китайським договором, генеральний секретар Комінтерну Димітров вибирається літаком до Монголії та Китаю, щоб увійти в контакт з урядами обох держав і перевірити працю місцевих агентів Комінтерну.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЛІТАКИ В КИТАЮ.

Як подає Домей, до Сінану (провінція Шансі) приїхав через Монголію транспорт 72-ох большевицьких літаків; дальших 44 літаки є вже в дорозі.

КИТАЙЦІ ВІДСТУПАЮТЬ.

Китайські війська евакуювали форти Вусун, бо — як подають з китайських джерел — годі було їх довше боронити з огляду на перевагу японської армії.

Закладайте кружки і Філіп „Відродження“!

Перед вирішним японським наступом.

Представник японської маринарки заповів, що нині японські війська почнуть наступ на Патан, де окружено поважні китайські сили.

Командант японської частини, яка заняла Нанкав, ген. Ітагакі, заявив, що японські війська приготують велику офензиву на Суїні. Інженіри вже направляють тунель, який китайці затарасували, висаджуючи динамітом 8 локомотивів.

ДАЛЬШІ БОЇ У ШАНГАЮ.

Нині ревно обидві армії розвинули дуже сильний артилерійський вогонь. Китайці припускають, що японці приготують на шангайському фронті велику офензиву. Розгорілись поважні бої.

ВОДОЮ БОРОНЯТЬСЯ ПЕРЕД ЯПОНЬСКИМ НАСТУПОМ.

Як подає штаб японської армії, китайське військо висадило в повітря шлюзи на каналі, що лучить ріки Дельго і Куанго; цим спосо-

бом затопили вони весь простір на схід від залізничці Тіентсін—Пуков.

І НА ПІВНОЧІ ІДУТЬ БОЇ.

Не зважаючи на несприятливі атмосферичні умовини, у північному Китаю ідуть дальші завязті бої, зокрема в околиці Тсінгай і Фаншан та на залізничці Тіентсін—Пуков і Пекін—Ганкав.

ПОГОНЯ ЗА КИТАЙСЬКИМИ БАНДИТАМИ, ЩО СХОПИЛИ ФРАНЦУСЬКИХ МІСІОНАРІВ.

Відділ японської кінноти під проводом члена французької амбасадри увільнив настоятеля французької місії, 3-ох місіонерів і 50-ох китайців, питомців семінаря, що їх схопили бандити. З рештою заручників вони втекли на північ, користаючи з дощу; 3-ох ранених заручників вони лишили. Французька і британська амбасада намагаються увільнити решту схоплених.

Національні війська здобули вчора 22 місцевости.

Як подає національне командування, національні війська заняли вчора на відтинку Сантандеру 22 місцевости, м. ін. Ункеру, Вілліу Буеву і Сан Вісенте деля Баркера.

На арагонському фронті наступ червоних ослаб, на кордовському фронті заломався наступ червоних.

Червона головна квартира потверджує, що національні війська заняли позиції довкола Санта Барбара. На фронті Сантандеру червоні відступили на другий беріг ріки Дева.

ЧЕРВОНІ ТРАТЯТЬ РЕШТКИ ПІВНІЧНОГО ПОБЕРЕЖЖА.

Здобувши Сантандер, національні війська постійно йдуть вперед. З кантабрийського побережжя, довгого на 926 км, лише 180 км, є ще в

руках червоних, 746 км. опанували вже національні війська, які за минулих 12 днів заняли 170 км. побережжя.

ВЕНЕЗУЕЛЯ ВИЗНАЄ ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

Як подають з Буенос Айрес, Венесуела визнає уряд ген. Франка. На пропозицію Уругваю в цьому напрямі Аргентина ще не відповіла.

ГОЛОВА II. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ У ВАЛЕНСІІ.

Прем'єр валенсійського уряду прийняв на аудієнції голову II. Інтернаціоналу де Брукера, який виїхав до Іспанії, щоб познайомитися з положенням і порозумітися з провідниками людового фронту.

Щоби привернути безпеку на Середземному Морі, Франція пропонує міжнародню акцію.

На Середземному Морі щораз то частіше трапляються напади суден невідомої державної приналежності. Крім вчорашнього нападу на британський контрторгеловець слід згадати про бомбардування французького корабля „Теодор Готте“, еспанського „Сюдад Реаль“, французької пристані Фронтінья та інші.

Між Лондоном і Парижем ідуть тепер переговори над тим, як забезпечити плавбу на

Середземному Морі. Мабуть кораблі заінтересованих великодержав, прибережних держав та Голландії патрулюватимуть Середземне Море; це патрулювання неладнали би буцімто навіть без співучасті Німеччини й Італії.

Французький шарже д'афер у Лондоні Камбон передав мін. Іденіві конкретний план патрулювання; переслали його прем'єрові Чемберленові, що перебуває тепер на відпустці.

Масарик хорий.

Як подає чехословацька телеграфічна агенція, 6. президент Масарик дуже важко хорий.

Коло його ліжка перебуває през. Бенеш і прем. Годжа.

НОВА КНИЖКА!

БОГДАН ЛЕПКИЙ

ТРИ ПОРТРЕТИ

Франко — Стефанік — Оркан.

Ціна 2 зол. 20 сот., поштова пересилка 30 сот.

Ці спомини нашого відомого письменника, прочитає кожний так, якби читав найцікавішу повість.

Можна дістати у всіх українських книгарнях.

Після революції людовців.

Львів, 2. вересня 1937.

Здавалось би, що це було колись, у заміркій минувшині, коли — тоді ще генерал — Ридз Смігліл приймав у Новосільцях дефіляду польських селянських мас, зібраних з нагоди свята у честь навія мітичного героя з часів нападу татар Міхала Піжа. Тимчасом було це наприкінці червня мин. року. Правда, 14 місяців може минуть в історії держави й народу безслідно, може й виповнитись подія, переломовими для цієї історії. У даному випадку не треба було ждати аж стільки часу: зараз у початку липня мин. року прийшли криваві події у Кречовичах та Тулиголівському Острові. І хоч після повної невдачі приєднати собі людовців прийшла мода на ендеків, у політичній площині так яскраво заманіфестована участю марш. Ридза Сміглого у бенкеті студентської корпорації „Арконії“, де за одним столом сидів і кн. Четвертинський і адвокат Стилуківський, оборонець Адама Добошинського, — проте сила людовців, як політичного чинника, на цьому не втратилась. Навпаки, без перебільшення можна твердити, що Стронництво Людове сьогодні, як політична партія, виявляє найбільш одноцілості та найбільш — активності. І саме ця активність — як завжди у політичній діяльності — надає людовцям значіння організованої сили, якої не можна легковажити хочби тому, що вона сама не доволить, щоб її легковажити.

Сила людовців полягає на двох чинниках, характеристичних для нинішнього обличчя тієї партії: 1) великій популярності й авторитеті її партійного вождя і 2) практичному підході до селянських справ, отриманому зі знаменитим знанням селянської психіки. Імя Віценто го Вітоса не перестало бути прапором руху людовців. Здавалось, що його роль після травневого перевороту скінчена: період Хієно-П'єста та однотижневе прем'єрування, що розпочалося у ресторані „Під Бакхом“ та скінчилося втечею з Бельведеру на вілянівську шосу, страшне того діяча компромітували. Але хто потім слідкував за поведінкою Вітоса, той бачив у ньому неабиякого політичного гравця, що збагнув м. ін. сакраментальну тайну змінливості політичної кар'єри: мовчати, бути терпеливим і ждати. З центральної комбінації „П'єст“ перекинувся до центральної, яка заманіфестувала себе краківським конгресом у 1930 році. Прийшли репресії і Береста. А після Береста — процес, засуд і втеча за кордон. І знову здавалось, що Вітос раз на завжди скінчений, що польське село і польське політичне життя перейде до денного порядку над людиною, яка очистила поле бою, та що ще раз виявиться стара політична правда, що „неприбутні не мають фіції“.

Вийшло інакше. Нова партія, що повстала з полонення „П'єста“, „Стронництва Хапського“ і „Визволення“, роблячи формальним

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.580.
Банку Чеських Леріон.
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Китай пропонує Японії пакт неагресії.

Китайський амбасадор відвідав японського міністра закордонних справ і заявив йому, що китайсько-совітський пакт неагресії не має ніяких тайних клявзуль. Китай готов заключити такий пакт з Японією.

ДИМІТРОВ ІДЕ ДО КИТАЮ.

У зв'язку з недавнім совітсько-китайським договором, генеральний секретар Комінтерну Димітров вибирається літаком до Монголії та Китаю, щоб увійти в контакт з урядами обох держав і перевірити працю місцевих агентів Комінтерну.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЛІТАКИ В КИТАЮ.

Як подає Домей, до Сінану (провінція Шансі) приїхав через Монголію транспорт 72-ох большевицьких літаків; дальших 44 літаки є вже в дорозі.

КИТАЙЦІ ВІДСТУПАЮТЬ.

Китайські війська евакуювали форти Вусун, бо — як подають з китайських джерел — годі було їх довше боронити з огляду на перевагу японської армії.

Закладайте кружки і Філіп „Відродження“!

Перед вирішним японським наступом.

Представник японської маринарки заповів, що нині японські війська почнуть наступ на Палотан, де окружено поважні китайські сили.

Командант японської частини, яка заняла Нанкав, ген. Ітагакі, заявив, що японські війська приготують велику офензиву на Суїни. Інженіри вже направляють тунель, який китайці затарасували, висаджуючи динамітом 8 локомотивів.

ДАЛЬШІ БОЇ У ШАНГАЮ.

Нині ревно обидві армії розвинули дуже сильний артилерійський вогонь. Китайці припускають, що японці приготують на шангайському фронті велику офензиву. Розгорілись поважні бої.

ВОДОЮ БОРОНЯТЬСЯ ПЕРЕД ЯПОНСЬКИМ НАСТУПОМ.

Як подає штаб японської армії, китайське військо висадило в повітря шлюзи на каналі, що лучить ріки Дельго і Куанго; цим спосо-

бом затопили вони весь простір на схід від залізничці Тіентсін—Пуков.

І НА ПІВНОЧІ ІДУТЬ БОЇ.

Не зважаючи на несприятливі атмосферичні умовини, у північному Китаю ідуть дальші завязті бої, зокрема в околиці Тсінгай і Фаншан та на залізничці Тіентсін—Пуков і Пекін—Ганкав.

ПОГОНЯ ЗА КИТАЙСЬКИМИ БАНДИТАМИ, ЩО СХОПИЛИ ФРАНЦУСЬКИХ МІСІОНАРІВ.

Відділ японської кінноти під проводом члена французької амбасадки увільнив настоятеля французької місії, 3-ох місіонерів і 50-ох китайців, питомців семінара, що їх схопили бандити. З рештою заручників вони втекли на північ, користаючи з дощу; 3-ох ранених заручників вони лишили. Французька і британська амбасада намагаються увільнити решту схоплених.

Національні війська здобули вчора 22 місцевости.

Як подає національне командування, національні війська заняли вчора на відтинку Сантандеру 22 місцевости, м. ін. Ункеру, Вілю Буеву і Сан Вісенте деля Баркера.

На арагонському фронті наступ червоних ослаб, на кордовському фронті заломався наступ червоних.

Червона головна квартира потверджує, що національні війська заняли позиції довкола Санта Барбара. На фронті Сантандеру червоні відступили на другий беріг ріки Дева.

ЧЕРВОНІ ТРАТЯТЬ РЕШТКИ ПІВНІЧНОГО ПОБЕРЕЖЖА.

Здобувши Сантандер, національні війська постійно йдуть вперед. З кантабрийського побережжя, довгого на 926 км, лише 180 км, є ще в

руках червоних, 746 км. опанували вже національні війська, які за минулих 12 днів заняли 170 км. побережжя.

ВЕНЕЗУЕЛЯ ВИЗНАЄ ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

Як подають з Буенос Айрес, Венесуела визнає уряд ген. Франка. На пропозицію Уругваю в цьому напрямі Аргентина ще не відповіла.

ГОЛОВА II. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ У ВАЛЕНСІ.

Прем'єр валенсійського уряду прийняв на аудієнції голову II. Інтернаціоналу де Брукера, який виїхав до Іспанії, щоби познайомитися з положенням і порозумітися з провідниками людового фронту.

Щоби привернути безпеку на Середземному Морі, Франція пропонує міжнародню акцію.

На Середземному Морі щораз то частіше трапляються напади суден невідомої державної приналежності. Крім вчорашнього нападу на британський контрторпедоуць слід згадати про бомбардування французького корабля „Теодор Готте“, еспанського „Сюдад Реаль“, французької пристані Фронтінья та інші.

Між Лондоном і Парижем ідуть тепер переговори над тим, як забезпечити плавбу на

Середземному Морі. Мабуть кораблі заінтересованих великодержав, прибережних держав та Голландії патрулюватимуть Середземне Море; це патрулювання неладнали би буцімто навіть без співучасті Німеччини й Італії.

Французький шарже д'афер у Лондоні Камбон передав мін. Ідену конкретний план патрулювання; переслали його прем'єрові Чемберленові, що перебуває тепер на відпустці.

Масарик хорий.

Як подає чехословацька телеграфічна агенція, 6. президент Масарик дуже важко хорий.

Коло його ліжка перебуває през. Бенеш і прем. Годжа.

НОВА КНИЖКА!

БОГДАН ЛЕПКИЙ

ТРИ ПОРТРЕТИ

Франко — Стефанік — Оркан.

Ціна 2 зол. 20 сот., поштова пересилка 30 сот.

Ці спомини нашого відомого письменника, прочитає кожний так, якби читав найцікавішу повість.

Можна дістати у всіх українських книгарнях.

Після революції людовців.

Львів, 2. вересня 1937.

Здавалось би, що це було колись, у заміркій минувшині, коли — тоді ще генерал — Ридз Сміглі приймав у Новосільцях дефіляду польських селянських мас, зібраних з нагоди свята у честь навія мітичного героя з часів нападу татар Міхала Піжа. Тимчасом було це наприкінці червня мин. року. Правда, 14 місяців може минуть в історії держави й народу безслідно, може й виповнитись подія, переломовими для цієї історії. У даному випадку не треба було ждати аж стільки часу: зараз у початку липня мин. року прийшли криваві події у Кречовичах та Тулиголівському Острові. І хоч після повної невдачі приєднати собі людовців прийшла мода на ендеків, у політичній площині так яскраво заманіфестована участю марш. Ридза Сміглого у бенкеті студентської корпорації „Арконі“, де за одним столом сидів і кн. Четвертинський і адвокат Стипулковський, оборонець Адама Добошинського, — проте сила людовців, як політичного чинника, на цьому не втратилась. Навпаки, без перебільшення можна твердити, що Строніцтво Людове сьогодні, як політична партія, виявляє найбільш одноцілості та найбільш — активності. І саме ця активність — як завжди у політичній діяльності — надає людовцям значіння організованої сили, якої не можна легковажити хочби тому, що вона сама не доволить, щоб її легковажити.

Сила людовців полягає на двох чинниках, характеристичних для нинішнього обличчя тієї партії: 1) великій популярності й авторитеті її партійного вождя і 2) практичному підході до селянських справ, отриманому зі знаменитим знанням селянської психіки. Імя Віценто го Вітоса не перестало бути прапором руху людовців. Здавалось, що його роль після травневого перевороту скінчена: період Хієно-П'яста та однотипневе премієрування, що розпочалося у ресторані „Під Бакхом“ та скінчилося втечею з Бельведеру на вілянівську шосу, страшне того діяча компромітували. Але хто потім слідкував за поведінкою Вітоса, той бачив у ньому неабиякого політичного гравця, що збагнув м. ін. сакраментальну тайну змінливості політичної кар'єри: мовчати, бути терпеливим і ждати. З центральної комбінації „П'яст“ перекинувся до центральної, яка заманіфестувала себе краківським конгресом у 1930 році. Прийшли репресії і Береста. А після Береста — процес, засуд і втеча за кордон. І знову здавалось, що Вітос раз на завжди скінчений, що польське село і польське політичне життя перейде до денного порядку над людиною, яка очистила поле бою, та що ще раз виявиться стара політична правда, що „непритулі не мають лиця“.

Вийшло інакше. Нова партія, що повстала з полонення „П'яста“, „Строніцтва Хапського“ і „Визволення“, роблячи формальним

Всі ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

наукові й педагогічні

в КНИГАРНІ

Губринювич і Син

власн. А. Кравчинський

Львів, Площа Капітульна

Замовлення з провінції понагодуємо відвратною
платою. — «Бюлетень Шкільний» — каталог на
бажання безплатно. 1-2

головною визволенською діяча, міністра внутрішніх справ у першому уряді відродженої Польщі, пізнішого віцепрем'єра в уряді Станіслава Грabsького, Станіслава Тугута, та фактично віддаючи керу давнім „п'ястівцям“, відразу розпочала боротьбу за особу Вітоса. Амністії для „берестейців“, що перебувають за кордоном (із них головні для Вітоса, Корфанто-го і Лібермана) була і є надалі першою точкою вимог лядовців до уряду. Уряд стоїть на формальному становищі, що судову кару кожний засуджений мусить відтерпіти, а хто від цього відхилився, того пошукують стежними листами. Друга сторона оперує аргументами політичними: Берестя — мова — це одна з найсумніших сторінок минулого, на яку пора вже давно кинути занавіс. Часи, в яких вівся берестейський процес, також анахронічні, — сьогодні дунають гасла консолідації, а консолідація неможлива, коли над головою лідера найповажнішого політичного угруповання висить вічно загроза криміналу. Поруч із такою обороною Вітоса йдуть дві дальші кардинальні вимоги лядовців: перевести нові вибори до сфери на підставі нової, демократичної, ординації та зреорганізувати самоуправу на демократичних основах. Активізування польського села злободенними гаслами, що торкаються виключно життєвої екзистенції селян, це тільки засіб для поширювання своїх впливів на маси. Минулорічні хлібороб. страйки, що потягнули стільки жертв у людях, і минулотижневий демонстраційний страйк, що перетворився у справжню революцію (офіційний комуніст каже про 41 трупів і кількадесять ранених), це акція не соціально, а наскрізь політична. Це один із відтінків нинішньої внутрішньої польської боротьби, — боротьби за політичні доктрини і за — владу.

При нашому українському підході до цієї акції лядовців мусимо мати на увазі цілу низку різних моментів: 1) опозиційний характер лядовців до нинішнього режиму, 2) демократичні гасла та низка конкретних справ, трактованих з погляду інтересів демократії, 3) поруч із цією демократичною програмою та рядом демократичних діячів на верхах — насичення рядів лядовців на низах, головні серед селянської молоді („Віш“) комуністичним чи комунізуючим елементом, який має на увазі „людовий фронт“, 4) ноторію демагогію, за якою скриваються egoїстичні інтереси польських селян, не тільки не тотожні, але й суперечні з інтересами селян українських (колонізація!). Таким робом, як бачимо, акція лядовців частинно нам симпатич-

на (боротьба за демократизацію устрою, особливо за зміну виборчої ординації), частинно небезпечна (маршево „людового фронту“), то знову просто ворожа (зазіхання на українське село, на яке лядовці йдуть з демагогічними гаслами „спільних хлопських інтересів“).

Маючи на увазі той складний характер лядовців, як польської політичної партії, та їхньої акції, мусимо глядіти на їх діяльність, як на внутрішню польську справу, як на внутрішні польські розрахунки. Признаємо слушність консервативного „Часові“, що міністр Понятовський своїми „реформами“ має на увазі приєднати собі польське село поправою його соціальних умовин за ціну зречення з усіх політичних амбіцій. Яка чудова аналогія з нашою „нормалізацією“: розмінювати велику політичну проблему на дрібосенку монету полагоди персональних посад (зрештою, у мінімальній кількості), за ціну зречення українців з їх політичних амбіцій! Очевидно, що та метода, хоч навіть доводить до нової колонізації, себто до наділювання польських селян напів дармовою землею на українській етнічній території, — все одно тих польських селян не задовольняє, якщо тільки мають вони власні політичні аспірації, власну політичну організацію, власних популярних провідників. Як глибоко вкоринилися ті опозиційні настрої у рядах польських селян у Західній Галичині, на Шляську (хадця) і південно-західній „Конгресівці“ — доказом цього й були останні події.

Ці події знову страшенно загострили внутрішню ситуацію Польщі. Вони виявили з цілою брутальністю, що виголошувані з такою помпою гасла консолідації мають дуже чудернацький відгук у польських низах. Вони є черговим великим ударом для ОЗН, якого „сільський сектор“ показався безсилним супроти популярності п'ястівського лідера, що зпоза кордону своїм іменем фірмує всі опозиційні виступи своїх фанатичних заплічників.

Сьогодні йдуть репресії проти всієї верхівки лядовців. Але репресії — це завжди тільки паліатив, засіб тимчасовий і нетривкий. Які висновки приймуть відповідальні за державу діячі з акції лядовців — на дальшу мету — ніхто ще цього не знає. І мабуть довго ще не знатиме, бо акція польських відповідальних чинників характеризує саме хиткість, немінуча при бажанні зберігти і сучасний режим і засаду „тоталізму“ і змагати до монопартійності і приєднати собі людей та групи різних суперечних світоглядів, м. ін. того світогляду, що витворився в атмосфері передтравневих часів. Репресії проти лядовців дехто з польських діячів, і то особи, що займають тепер дуже відповідальні становища у державній ієрархії, стараються використати для дальшої мобілізації польського громадянства проти — українців! Лється — мова — кров польських селян, збаламучених демагогією невідповідальних лядовців тоді, коли найбільше загрожує нам український ворог!

До цієї оригінальної тактики ще повернемо. На цьому місці тільки з притиском перестерігаємо перед такими методами капіталізувати польську селянську революцію. Не можна втілювати одну бурю, сіючи другу.

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Ірена Рибачек-Кисілевська
вернуласяІ ординує з першого від год. 9—11 і 4—6
при вул. Потоцького 48, партер.
Телефон 232-87.

ському півострові вирішується сам собою. Конкретними пропозиціями в еспанській справі є признание національній Еспанії прав воюючої сторони і виключення представництва еспанських більшовиків бодай на початок із Ради Ліги Націй. До вирішення центрального питання, справи Середземного моря, причиною є сама еспано-московська делегація в Женеві, ставлячи на денний порядок справу блокаде Еспанії... і Дарданелів. Окремої сесії Ради для цієї справи не буде. Це розуміється добрий знак як перемога здорового політичного розуму. Але тим певніше постає ця справа у програмі звичайної сесії. Про те, яку вагу надають у Москві та Парижі 18. Генеральній Асамблеї Ліги, свідчить справді гігантська французька делегація, що містить у собі головних представників французького парламентаризму і проявляє брех односторонності проводу у зверхній політиці Франції. До цієї делегації належить окрім самого Шотана, Дельбоса і постійного делегата Франції, Поля Бонкура, Еріо, президент парламенту. Додатковими делегатами призначені Поль Фор, Анрі Беранже, голова комісії закордонних справ сенату і Жан Містлер, голова комісії закордонних справ палати послів. Між помітними делегатами на першому місці стоїть звичайно Леон Жуо, всемогутній секретар Загального Союзу Робітників, надія Москви і французьких комуністів; до них належать також державний підсекретар закордонних справ Тесан, державний підсекретар фінансів, Рене Бріне, заступник голови парламентарної комісії закордонних справ Грумбах, Аршімбо і деякі інші.

Для еспанської справи в Женеві вирішним є не лише саме здобуття Сантандеру, а й те, що його прискорило повстання еспанських націоналістів. До відомостей про переговори між урядом Франка і представниками Каталонії в Біяріс, чи деінде, можна ставитися різно, але приклад Сантандеру може у всякому разі викликати наслідкування і в Барселоні, відносно якої до Валенсії не найкращі. Зрештою події Женеви ніколи не зміла випереджувати. Коли еспано-московській делегації пошастить перекреслити пляни Великобританії, що заходжується нарешті допровадити до рішення справу Еспанії і Середземного моря, незабаром побачимо. Станути цілком на бік Москви проти Лондону французька делегація мабуть не зважиться, тим більше, що Франція поважно занепокоєна долею своїх індо-китайських колоній і мусить дбати про те, щоб збройні сили Англії були звільнені в Європі для можливого вжитку на Далекому Сході.

Але впливи Москви та її приятелів в Парижі на французький уряд можуть наробити Франції не менше шкоди в Азії, ніж в Європі. Становище поважної, коли не переважної частини французької преси до Японії неприхильне; московські кола використовують все, зокрема й останні жалюгідні англо-японські інциденти, щоб загострити відносини між цими державами та збільшити протияпонські течії в С. Д. А. Поспішне вирішення спірних європейських справ показується тим більш нагальним, що китайські справи дуже ускладнює все виразніша інтервенція московського уряду. Китайський амбасадор у Парижі запитаний про китайсько-московські відносини відповів досить виразно, що цілком нападу Японії є СССР, так само як і Китай, та що спільна небезпека сприяє зближенню між обома державами. Китайський представник у Парижі говорить справді значно менше, ніж китайсько-совітська умова не-впаду. При сучасній майже отвертій інтервенції Москви на користь напівніського уряду умова ця виглядала дуже комічно, коли своїм несвоєчасним і дуже невизначним змістом не мала далакосятих планів. Ця умова визнає досить відрізняючи Китай „жертвою нападу“ Японії, що потягає цілу низку „зобов'язань“ московського уряду супроти Китаю, себто дає йому численні нагоди мішатися до японсько-китайських відносин. Зазначене в точні другій зобов'язання не робити чогось, що могло б бути „шкідливим для

Неполагоджені та відкладені європейські справи.

Женева, 30. серпня 1937.

Німечка мудрість говорить: „Що відсунуто, те неполагоджено, не лишай на завтра того, що можеш поладувати сьогодні“. Західно-європейські політики робили в останніх роках саме навпаки і вершком їх політичної мудрости було полишати рішення дуже поважних справ часові, хоч вони й не мали ніякої певности, що час драгоцінний для їх держав. Справжнім мистецтвом стала ця тактика в Женеві, де навіть досить звичайні справи відсували роками від одної сесії Ліги Націй до другої.

Глибша причина такої тактики полягає в тім, що творці версальського миру намагалися вдержати всіми засобами стан витворений ними в Європі; справжнім лихом стало вона для Європи тоді, коли до сторони непорушності цього стану приєднався в московський уряд. Якби порозуміння чотирьох великих держав були перевелі тоді, коли його пропонував вперше Мусоліні, Європа заощадила собі багато з того, що вона перетерпіла за останні роки. Поважні зміни в Європі і поза нею наслідком одностороннього і самостійного рішення поодиноких держав, могли б бути вислідом їх мирного співробітництва. Перегони в зброєннях, зріст госпо-

дарської і політичної кризи та занепад значіння Європи в цілому світі зовсім не були неминучими, хоч і були льогічними наслідками повного розвитку нашого суходолу. Своєчасним порозумінням великих держав можна було цілком добре уникнути абісінської війни, а своєчасна ліквідація її наслідків, колиб не перешкодила еспанській війні, то у всякому разі могла була її своєчасно спинити. Колиб Великобританія спромоглась здійснити свій початковий плян відновити льокарнське порозуміння негайно по ремілітаризації Надренщини, англо-італійське порозуміння належало б вже до історії.

Розвиток європейських і світових подій дійшов знову до критичного пункту, який вимагає поважних і негайних рішень, до роздоріжжя, від якого шляхи провадять в різні боки. Події ці дійшли до Сантандеру на одній кінці нашого суходолу і до Шангаю на другім, але центр ваги їх лежить посередині, між входом до Середземного моря і виходом з Чорного моря. Шангаї нагадує Європу, спеціально західним великодержавам, що через поріжнення вони можуть без порівняння більше втратити в Азії, ніж здобути в Європі. Сантандер доводить, що еспанський і європейський спір на Піреней-

жертви нападів", може значити і не заборонити довозу зброї чи доплати "добровольців" до Китаю.

Частина англійської преси, що виступає найгостріше проти Японії, порівнює відносини, що встановлюються на побережжі Китаю, з відносинами на Середземному морі, і побоюється аналогічних наслідків на Далекому Сході. Преса ця заявляє, що небезпеки неофіційної блокади булиб усунені, якби Японія виповіла формальну війну Китаєві. Добрих порад Японії очевидно не бракує, але вона може й не знати якому китайському урядові треба виповідати війну. Можна би спитати прихильників легальної війни, чи задовольнять теж домагання уряду Франка, щоб визнати його за воюючу сторону після ліквідації північного фронту в Іспанії. Наслідком блокади побережжя большевицької частини Іспанії відпалаб і необхідність для еспанської національної флотії полювати на московські транспортні зброї та "добровольців" по цілому Середземному Морі. Рішення це тим пильніше, що Москва користаючи з того, що в Англії спрямовано увагу в значній мірі на Далекий Схід, приготував інтервенцію в Іспанії.

М. Данько.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ШО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО
ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Розпад Комсомолу.

Під кінець серпня ц. р. у Москві радив центральний комітет Комсомолу. Секретар Комсерв з'ясував у своєму звіті відносини, які панують серед організації совітської молоді. Із звіту виходить, що в останньому часі викрито з центральному комітеті та в провінційних організаціях комсомолу протиревольційні і протисталінські настрої. П'ятеро членів комсомолу: Салтанова, Файнберга, Андреева, Бубекіна і Дукланова арештовано як ворогів народу. Крім того переведено масові арештування серед комсомольців на Україні та Білій Русі. Принята Центральним Комітетом резолюція стверджує „моральний розклад серед комуністичної молоді“, зазначаючи, що „опозиційні комсомольці“ управляли саботажовою акцією, дезорганізуючи мілітаризацію молоді та працю в інших ділянках. „Правда“ називає арештованих комсомольців „троцькістськими і бухаринівськими“ агентами та висланиками ми японсько-німецького фашизму.

Найбільшою принадою квітів є — запах

Найбільшою принадою жінки є чиста і свіжа пера і гарне пушисте волосся.
Мило TROPICA дає аромату і чисту перу,
Крем MIAFLOR робить перу делікатною,
Лосьон MIA зміцнює волосся і усуває порпалі,
оригінальні з фірми

ГЕНРИК ЖАК — Познань 10.
ФАБРИКА ПЕРФУМ, МИЛА І КОСМЕТИКІВ

Розбудова суспільної опіки над дітьми у Львові.

Повоєнні умовини життя принесли зі собою переорієнтування всіх вартостей, проблеми, якими ніхто не займався, стали важні та актуальні. Одною з таких проблем є суспільна опіка над дітьми. Всі культурні народи звернули тепер велику увагу на дитину як на майбутнього громадянина.

Створити кожній дитині якнайкращі умовини розвитку — це завдання суспільної опіки над дітьми. Кожна держава призначає на ту ціль великі фонди, бо розуміє, що які нинішні діти, таке завтрашнє громадянство.

Українські діти мало користають з допомоги суспільної опіки, яку ведуть державні чинники, а своєї ми ще не вміли розбудувати. Ми взагалі мало цікавились дитиною та обставинами, серед яких вона виростає та що з неї виросте. Брак фондів на розбудову суспільної опіки є причиною, що ми все ще цієї справи не рушили з місця, бо поодинокі спроби наглядати суспільну опіку над дітьми далеко не розв'язують цієї важкої проблеми.

Тво „Українська Захоронка“ в міру своїх скромних фондів старається налагодити суспільну опіку над дітьми у Львові. Воно веде тепер такі осередки суспільної опіки: дошкілля, захоронки, харчіви та півоселі.

ДОШКІЛЛЯ ТА ЗАХОРОНКИ.

Дошкілля як осередок виховання та підготовки до школи підлягає надзорів інспекторату та кураторії. Воно мусить мати приписану домівку і вивішування та вести свою працю згідно з обов'язковим правильником. Управителька мусить мати фахові кваліфікації та приписану практику. Таких дошкілля є у Львові сім. Хоча в дошкіллі не обов'язує харчування, наші дошкілля з огляду на убогу дітвору видають друге снідання та обід. Діти перебувають у дошкіллі від години дев'ятої до третьої пополудні.

Захоронка — це осередок суспільної опіки й доживлювання убогих дітей, тому підлягає надзорів виділу суспільної опіки та санітарним чинникам магістрату. Вивішування не мусить бути таке вибагливе, тому легше організувати захоронки, бо вони дешевші. Захоронки у Львові є три і дві нові організуються та від листопада ц. р. зачнуть свою працю.

Усі спроби скоординувати нечисленні наші по краю розсіяні захоронки не мали успіху.

Розбудова захоронки — це ділянка, в яку тепер управа Товариства вкладає багато праці, бо щойно цього року, маючи нові сили, які покінчили захоронкарську семінарію СС. Василіянок у Львові, можемо цю ділянку розбудовувати. Як цю розбудову зможе управа повести, буде залежати у великій мірі від фінансової підтримки нашого громадянства.

Не можемо нічого розбудовувати, бо не можемо вдержати і дотеперішнього стану посідання тоді, коли багато членів Т-ва „Українська Захоронка“ вкладає замість означеної вкладки 1 зол. по 25 сот. місячно. Таке наставлення наших членів довело до того, що членські вкладки зменшилися на половину і з такими фондами ні яка управа не всилі нічого розбудувати.

Дня 5. вересня ц. р. відбудеться за дозволом городського староства вулична збірка у Львові на розбудову захоронки. Українське громадянство міста Львова мусить дати доназ, що розуміє вагу виховання наших дітей і щедрими жертвами підтримує управу Т-ва „Українська Захоронка“ в її праці над вихованням тих, які по нас прийдуть.

Тільки освітою, культурою і вихованням збудуємо кращу долю. Не жалуймо латків на скріплення освітніх змагань.

ПРОФ. Д-Р ВОЛОДИМИР ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ. 2

Розкопи в Крилосі.

За тим, що нововідкрита церква була дійсно катедральною церквою Успення Богородиці, промовляє конфронтація розкопаних фундаментів з топографічними даними і літописними вістками.

Віддавна топографія місця, де найдено фундаменти церкви, зв'язана з традиціями катедрального закладу. І так нинішня парохіяльна церква, побудована на самім початку XVI ст. боярином М. Шумлянським і перебудована у XVIII ст. єпископом Йосифом Шумлянським, що нахотиться оподалік фундаментів нововідкритої церкви, ще до XVIII ст. мала назву „катедральної галицької“). Ця церква теж присвячена Успенню Богородиці, як про це свідчить рельєф тимпанону західного портика. Отже нема сумніву, що по руїні старої княжої катедрі Успення Богородиці переніс цей титул і назву по ній нова в XVI ст. Шумлянським збудована церква, церква, що навіть своїми формами до деякої міри наслідувала стару княжу катедру (нпр. зберігаючи форми трьох абсид на сході, які в XVI ст. були уже чимось незвичайним, і гарно тесаним камінням). Про стару „катедральну“ традицію говорять даліше факти, що тут знаходився осілок і палата галицьких митрополитів та вищоє духовенство, від чого пішла перекручена з грецька назва Крилосу. Все це зводиться до висновку, що топографічні дані просто вказують на те, що нововідкрите закладу було

дійсно катедральною столичною старонняжою церквою.

Даліше потвердження находимо в старих літописних вістках. Катедральна церква в Галичі згадується від 1187—1255 р., отже вона перетривала татарську навалу. Незвичайна грубість стін нововідкритих фундаментів і незвичайна соціальність самого закладу та змари мурів потверджує факт її довготривалої відпорності. Ці грубі, більш як на два метри широкі мурі вказують також на те, що церква мала дійсно характер оборонний. Потвердження находимо знову в літописах, особливо в описі облоги Галича волинського літопису та Длугоша з 1219 р. Згадується при нагоді здобуття Галича Мстиславом, що коли князь Мстислав здобув передгороддя, тоді угорський король Кольман утік з жінкою Соломеею до церкви св. Богородиці, яка находилася посередні замку, а з укріпленої церкви зробили нову твердиню. Длугош відріжнює при тій нагоді castellum і arch. Під „castellum“ треба розуміти це розлого передгороддя, що простягалось від полудневої сторони властивого замку, та яке укріплене було нім же збереженою системою потрійних валів та фос; під „arch“ властивий замок), себто найвищий пункт городя, замкнений і донині величезним, місцями 25 метрів високим валом (денеде вже розораним), який замикав від полудня і полудневого сходу найсильніше укріплене місце замку з катедрою Успення Богородиці, що творила наче останнє refugium для оборонців.

Всі ці дані й аргументи промовляють за тим, що із двох церков, які находилися на властивім замку, а саме церкви св. Спаса й Успення Богородиці нововідкриті фундаменти є дійсно ідентичні з галицькою столичною катедрою Успення Богородиці.

*) Пор. Шараневича: Три описи історичні старонняжого Галича, Львів 1883 і А. Чоловський у згад. праці.

Ось і з цих причин актуальні розкопи в Крилосі, навіть у теперішньому стані, представляють велику і непересічну вагу. Вони рішають довгий спір, бо локалізуючи остаточно положення старої княжої галицької катедрі, тимсамим остаточно вказують на історичне положення старого княжого Галича в нинішнім Крилосі.

Ряд старших дослідників ідентифікував положення княжого Галича або з нинішнім містом Галичем над Дністром, як кан. Петрушевич, що в нинішній парохіяльній церкві Родження Христа в Галичі добачував стару галицьку катедру, або спонукані численними нововідкритими руїнами церков, переносили положення Галича на залучанську високорізню, як проф. Шараневич. В опозиції до них станули новіші дослідники, як Олександр Чоловський та Йосиф Пеленський. Перший на основі обширних топографічно-історичних, другий на основі глибоких мистецько-історичних студій вказали на Крилос, як на місце положення старої княжої Галича. Ці нові студії збагатили наші відомості про історію Галича, але остаточно розв'язки про положення старої княжої катедрі ще не дали, хоч вказували на те, що стара катедрна находилася під нинішньою парохіяльною церквою або в її безпосередній близькості. І хоч ці здогади були дуже близькі правді, то всеж фундаментів старої катедрі не найдено. Аж розкопи д-ра Я. Пастернака поклали кінець всіляким здогадам, злокалізували положення катедрі та устійнили остаточно погляд, що старий княжий город Галич находився на місці старого Крилоса.

Друге питання, зв'язане з розкопками, це час повстання катедрі. Тут рішають стилістичні критерії та їх аналіз, бо інших певних критеріїв для датування архітектури нема. Остаточну відповідь на це питання дасть дальший вислід розкопів.

(Докінчення буде).

*) Пор. Статус митр. Льва Шептицького з 1761 р. підпис. за А. Чоловським в його студії про положення старого Галича з 1880 р., ст. 12. (по польськи).

ХАРЧІВНІ.

Від трьох літ веде Т-во „Українська Захоронка“ дві харчівні для шкільної молоді: одну на Горецькому, другу на Жовківському передмісті. В харчівнях виділяють денно 350 безплатних обідів убогим учням шкіл: народних, середніх та фахових. Обід складається з юшки, мяса з картопляною або мучною страви та кусника хліба. В шкільному році 1936-37 видано 145.000 обідів. Харчівні підпомагав щедро Експеленція Митрополит Андрей, даючи місячно 500 зол. на обід для дітей Жовківської ділянки, бо діти там дуже вбогі й обід у харчівні — це часто єдина тепла страва, яку дитина за цілий день їсть. Такий обід особливо в зимі — це джерело енергії та сили для тих дітей, які мають учитись і розвиватись.

Доживлювання шкільної молоді в харчівнях у нас щойно започатковане, хоч у поляків та жидаків ця акція сильно розбудована і тисячі учнів користуються з цієї допомоги. Розбудова харчівень по містах konieczna, бо діти, постійно недоїдаючи, виростають хирляві та кволі, а також їх умовний розвиток не може бути правильний, коли вони фізично ослаблені та недоживлені.

ПІВОСЕЛІ.

В часі ферій веде Т-во „Українська Захоронка“ півоселі для дітей дошкільного та шкільного віку. Цього року зорганізовано 8 півосель у різних ділянках Львова, на які ходило поперек 800 дітей. Оселі тривали 7 тижнів: від 4. липня до 22. серпня. Діти діставали друге снідання, обід та підвечірок. Оселі поставлені під знаком „Відродження“, тому харч на півоселях багатий, бо бага дітей мусить зрости.

Дня 28. липня відбувся товариський зїзд усіх півосель на площі Сокола-Батька. На спільних забавах перевели діти кілька годин та мали змогу зі собою познайомитись. Виконне значення таких зїздів велике. Тому управа кожного року їх уладжує.

День 10. серпня був днем подяки їх Експеленції Митрополитові Андреєві, Опікунові української дітвори. Діти зібрались до церкви об. Студитів у Кривичах, де о. Харина відслужив Службу Божу в наміренні І. Е. Митрополита та виголосив до дітей гарну проповідь, вказуючи їм на любов та доброту нашого архипастиря, який щедро підпомагає півоселі. І попала сердечна молитва перед престієм Господнім, благуючи для нашого Достойного Покровителя здоров'я та сили на многі літа.

Щиро опікувались півоселями наші молоді лікарі та оо. парохі, які дозволяли на численні збірні під церквами, чим причинилися значно до збільшення наших фондів.

Акція доживлювання дітей у харчівнях та на півоселях — це перший наш крок до розбудови суспільної опіки над українськими дітьми дошкільного та шкільного віку.

Однак до розбудови суспільної опіки не вистане мало горстка людей вразливих на нужду дитини! До цього треба цілої армії суспільних діячів, які шире будуть працювати для цієї благородної ідеї. Вся українська суспільність мусить зрозуміти, що вона несе відповідальність за фізичне та моральне виховання наростаючого покоління.

Софія Ракова.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі

край. Журнали виходять правильно що місяця: вже видано 5., 6., 7.—8. і 9. число обох журналів. Друкуються календарі на 1938 рік.

ФІНАНСИ.

Матеріальна сторінка Т-ва представляється як на наші відносини, доволі добре. Готівки з 1936. р. посідаємо к. 1.000 зол. Джерелами доходу є: членські вкладки, видавництва і публічна збірка в краю, що дала цього року 2.952.62 зол. (минулого: 1.805.13 зол.). Від уряду не має Т-во ніяких субвенцій, а в деяких областях краю ще й перепони в осигуванні нових відділів, тоді, коли польські протиалькогольні товариства дістають не раз грошові підмоги. (Перепони: Волинь, Лемківщина, Станіславів).

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ.

Для успішнішого досягнення своїх змагань Т-во „Відродження“ наважало зв'язки з такими протиалькогольними організаціями в світі:

а) Міжнародне Бюро боротьби з алкоголем — Л'юганне;

б) Міжнародній Протиалькогольний Союз — Берлін;

в) Федерація Протиалькогол. Катол. Товариств Бельгії — Лієж;

г) Інтерколегіальний Союз для студій альког. питання — Вашингтон;

д) Міжнародна Католицька Протиалькогольна Ліга — Берлін;

е) „Крайбунд“ — Берлін;

є) „Тішезвосьць“ — Варшава та інші.

Контакт з українцями за кордоном (головно в Америці) удержує Т-во завдяки праці широго співробітника в Римі (Італія), п. Миколи Палія. Навязує контакт із Орденем Добрих Темпларів і з Міжнародною Жіночою Лігою.

XXI. МІЖНАРОДНИЙ ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНИЙ КОНГРЕС У ВАРШАВІ.

Для українців це буде перший Конгрес, бо вперше візьмуть у ньому участь українці. Делегатів поїде кількох. Голова Т-ва, м-р Микола Ценко, матиме на Конгресі реферат у німецькій мові п. н.: „Український протиалькогольний рух“. На Конгресі буде окрема українська протиалькогольна виставка. На Конгрес друкується спеціальна мала брошура у французькій мові про українське життя у зв'язку з протиалькогольним рухом — для поінформування за кордону. На фонд Конгресу склала все свідоме українське громадянство жертви: досі зложено к. 300 зол.

З Українського Протиалькогольного і Протинікотинного Товариства „Відродження“.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОТИАЛЬКОГОЛЬНИЙ І ПРОТИНІКОТИННИЙ РУХ У 1936 Р.

Не зважаючи на важкі умовини зовнішнього і внутрішнього характеру серед яких доводиться працювати, одиноким Українське Протиалькогольне і Протинікотинне Товариство „Відродження“ у Львові в 1936 р. майже подвоїло свою працю. Коли в 1935 р. Т-во мало оборотів 36.527 зол., то в 1936 р. збільшило їх на 57.145 зол., отже майже подвоїло! Пропагандивних видань у 1935 р. появилася 122.500 примірників, зате в 1936 р. вже 136.200 прим. Преса помістила в 1935 р. 500 протиалькогольних статей і матеріалів, у 1936 р. майже вдвоє стільки, бо 950. У Львові і в краю, по філіях і кружках „Відродження“ та інших культурно-освітніх товариствах і по школах відбувалися, головно в місці лютім, протиалькогольні виклади; у Львові спеціальний, триденний курс у центрі. Членів давніше було 6.000, сьогодні дійсних, сдисциплінованих членів є коло 1.500. Понадто в гуртках молоді по українських школах є понад 1.000 абстинентів, а прихильників „Відродження“ разом 25.000. Союз українських студентів-абстинентів має 60 членів, що їздять із рефератами на села. Філія Т-ва було 13, кружків 115. Тепер є філія 14, кружків 118.

СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ.

Українське Протиалькогольне і Протинікотинне товариство „Відродження“ у Львові є одиноким українським протиалькогольним товариством, яке об'єднує всі верстви українського народу на західно-українських землях. Напливають тепер щодня нові зголошення на основі нових відділів. Організується секція учителів-абстинентів, що малаб нагляд над гуртками шкільної молоді в школах, і секцію священників-абстинентів.

1. ВЕЛИКЕ СВЯТО „ВІДРОДЖЕННЯ“ У ЛЬВОВІ НА ПЛОЩІ „СОКОЛА-БАТЬКА“

Відбулося 23. травня 1937 р. з нагоди 55-ліття смерті митрополита Йосифа Сембратовича, великого подвижника українського протиалькогольного руху в XIX. ст. Свято звеличав своєю приналежністю Високопреосвященний Митрополит Кир Андрей гр. Шептицький, Преосв. Єпископ Іван, а також інше духовенство та старші й молоді у числі 4.000 осіб. Свято мало ширшу програму: була дефілада дисциплінованих членів, вправи соколів і соколок на поручках, спів хорів теологів і ремісників, протиалькогольні інсценізації і національні танці. Цей перший прилюдний виступ Т-ва під вільним небом, а заразом оригінальний почин нової Релігії Т-ва привітала вся українська преса і все громадянство з радістю і підпомагатимуть надалі ще більше, ніж дотепер, працю Т-ва.

ПРОПАГАНДА.

Найважливіший засіб праці Т-ва — це пропаганда абстинентських ідей при допомозі видавництва (журналів „Відродження“ і „Народне Здоров'я“, книжечок, календарів, листівок і т. п.). Дальшим засобом є влаштування курсів, виклади, пресова служба, бібліотека і протиалькогольна мандрівна виставка (150 експонатів), яка об'їждить, головно в лютім й березні, цілий

Тарнів і Рясів переповнені арештованими.

У зв'язку з останніми масовими арештуваннями членів „Строніцтва Людового“ влада мусіла вивести частину кримінальних в'язнів з Тарнова, щоб примістити арештованих людовців.

До староства у Рясеві привели в середу по полудні коло 120 арештованих селян з рясівського повіту у зв'язку з рішним страйком та страйковою агітацією. До староства прийшла сотня поліції, які відвели всіх арештованих на поліцію. Похід такої великої кількості арештованих селян, під охороною сотні поліції, вулицями міста викликав велике враження. Прокуратор негайно почав переслухувати арештованих, щоб

з'ясувати, хто з арештованих піде до арешту, хто вийде на волю.

ІНТЕРВЕНЦІЯ У СПРАВІ ПРОФ. КОТА.

Сенат Ягйлонського університету у Кракові на спеціальному засіданні рішив вислати телеграму до міністра освіти у справі арештування проф. Станіслава Кота, якого перевезли до в'язничного шпиталю. Крім того ректор вислав телеграму до міністра освіти з проханням інтервеніувати у справі проф. Кота. Ректор заручив своєю особою, що проф. Кот після виходу з в'язничного шпиталю залишиться у Кракові аж до закінчення слідства.

МИЛА НЕСПОДІВАНКА.

До одного з податкових урядів вплинуло зізнання одного з платників, лікаря П. К., який крім впливів за лікарські гонорарі, за участь в консилях і постійну платню в одній з приватних банкових інституцій виказав у доході за рік 1936 суму золотих 20.000 (виразно: золотих двадцять тисяч), а в рубриці „Джерело доходу“ виписав „Дирекція Льотерії“.

Цього платника покликали до уряду і запитали, кого лікував він у Дирекції Льотерії і чи переводив там які великі операції, коли в мин. податковім році заїнкасував такі великі гонорарі, що переходили майже весь його вплив зі всіх інших джерел доходу.

Приголомшений лікар зізнав на запити податкових урядників, що в бюрох Дирекції Льотерії наскільки він знає, всі Богу дякувати,

здорові і що вказаний вплив з Льотерії не є з лікарських гонорарів, але заїнкасував він його у бюрох цієї інституції як вигру за четвертину льосу, на який впадо 100.000 зол.

Податкова влада з усміхом пояснила платникові, що льотерійних вигр не треба подавати в доході, бо від них платник доходувого податку не платить. Цей податок потручений уже при виплаті, бо в протилежному випадку цей лікар був би заїнкасував за чвертку сто тисяч — 25, а не 20 тисяч золотих.

Врадуваний податник сердечно подякував начальникові уряду. Тим врятував собі гарний кусень гроша, бо більше, ніж половину податку і виходячи з уряду, запевнив усіх, що їде просто до колектури по льос, бо не хоче страгати нагоди до такого приємного впливу, який не треба вказувати в податкових зізнаннях.

Присилайте передплату!

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Перед початком шкільного року.

Матері, що мають діти у шкільному віці, мають нові щоденні турботи виряджуючи дітей до школи. Треба утримувати всі речі дитини в порядку чи то будуть шкільні підручники, зшитки, одяг та черевики, треба буде знову стежити за тим, аби шкільні вправи були добре і в час приготування. Ці обов'язки будуть тягнутися довгі зимові місяці і забиратимуть багато душевних сил та здоров'я. Але чого не зробить мати для своєї дитини, чим не жертвувала і жертвувати ме вона для її добра!

Та тут треба зробити цим дбайливим і добрим матерям одну пригадку. Вони повинні пам'ятати не лише про дітей, а і про себе. Мусять дбати про те, щоб не розтрачувати всіх своїх душевних сил і здоров'я на дрібнички, — бо це теж в інтересі їх дітей. Зрівноважена, спокійна і здорова мати дасть своїй дитині далеко більше, аніж мати з розшарпаними нервами, підтягненими фізичними силами. Ось чому мусять наші матері розділити свої сили так, щоб їх вистачило на довгу зиму, ось чому треба вже від початку привчити себе не турбуватися дрібницями, а більше присвячувати уваги річам поважним. Як часто бачимо стурбовану, зажурену маму коло вікна, як виглядає свого пестія з усіх вікон та припускає собі ті найгірші випадки, які могли статися. Як часто бачимо маму вже досить великої дівчинки чи хлопця, як вичікує вона в дощ і сніг попід школою, щоб завести дитину до дому! Певна річ, що в місті ждуть дітей різні небезпеки, але треба розумно і спокійно привчати до них дитину. Нехай дитина, що має постійно жити в місті змалку знає все, що їй загрожує, а тоді напевно не трапиться їй ніяке лихо. Коли мама навчить дитину при переході вулиці звертати увагу на трамваї, авто та інші небезпеки, коли навчить вона її переходити вулицю у призначеному місці та у відповідний час — то трапиться їй хіба тоді якесь лихо, коли воно може трапитися і кожному дорослому, а навіть і тоді, коли мама триматиме дитину за руку. Привчити діти самостійно ходити по вулиці, усвідомити їм усі небезпеки це виробляє у дитини почуття відповідальності і має вплив на вироблення всього дитячого характеру.

До шкільних підручників і зшитків повинна мама мати відношення тільки тоді, як їх купує.

Утримувати підручники і зшитки у порядку повинна дитина сама. Від наймолодших літ, ще годі, коли дитині вперше даємо книжку з малюнками треба привчати її шанувати книжку, щоб вона розуміла її значіння в житті. Мати мусить знайти такі слова, щоб дитина зрозуміла, яку вагу має книжка. У кімнаті, де вчиться дитина все мусить бути полицка чи шуфляда для книжок і зшитків малого учня і коли від перших днів шкільної науки мати привчить його, щоб він складав свої шкільні речі на місце і в порядку, тоді вона заощадить собі часу і турбот на весь час шкільної науки.

Щоб дитина могла виконувати всі шкільні припоручення в час, щоб її вправи були виконані дбайливо, мати мусить подбати теж, щоб поза шкільний час дитини був відповідно розділений. Часто дбаючи про шкільну науку забувають матері про те, що дитина має свою природну потребу руху і забави, що треба і на це знайти час. Нераз не перестерігають матері і звичайних вимог гігієни, а примушують дитину відразу по обіді забиратися до науки з тим, що „відпочинеш тоді, як вправи поробиш“... Організм дитини вимагає перерви, зміни і випочивши, береться дитина з новими силами до науки і скоріше собі її засвоює. Восени, коли ще є сонце, мусить мама вислати дитину бодай на годину дві на повітря, щоб воно набралось нових сил.

Роблять часто наші матері ще одну хибу. Багато праці дають дитині поза школою. Музика, чужі мови та інші позашкільні додатки є добрі, але не все нараз. Не можна перетяжувати слабкого дитячого організму надмірною духовою працею, бо тоді з годин ритміки можемо мати протилежні наслідки від тих, що їх хочемо мати, а успіхи у вивченні чужих мов можуть не виправдати витраченого зусилля і грошей на науку.

Про поділ фізичних духових сил дитини мусить подбати кожна розумна мама вже на початку шкільного року. Поділити відповідно день дитини, дати їй змогу в порядку утримувати свої речі і зручне місце для науки — це значить заощадити дитині і собі багато турбот і сил у часі шкільного року. Про це треба подумати вже від перших днів науки в школі.

К.

Молода американка.

Останній проект пані Рузвельт про введення постійної місячної платні для жінки, що є господинею дому та восьмигодинного робочого дня, викликав живу дискусію в цілому світі та знову на якийсь час увагу на американську жінку. Здавалось би, що такий проект може виникнути в країні, де жінки є під утиском та не мають ніяких громадських і політичних прав. Але саме цього про сучасне становище американок ніяк сказати не можна.

Кожна європейка назвала б Америку „раєм жінок“. Американки без сумніву належать до тих жінок, які осягли найбільшої рівноправності в світі. Вони дають своїх міністрів (пані Перкінсова — міністр праці), на чолі багатьох організацій і товариств, що мають найбільший вплив на внутрішню і закордонну політику у Вашингтоні бачимо жінок і вони без сумніву впливають у значній мірі на всю політику Америки. Немає мабуть в Америці ані одного часопису, де не було б жінки у складі редакційної колегії, а в багатьох випадках є жінки і редакторами. В тижневиках і місячниках на дві третини знайдемо статті, оповідань, новел і т. п. зпід пера жінок. Куди не глянете в Америці, побачите на провідних становищах жінок, чи в промислі, торговлі, мистецтві чи політиці.

Як дорощувалась американка до такого становища і що було причиною того, що жінка в Америці стала на таким високім рівні?

У великій мірі треба побачити це явище тим, що в Америці більш ніж деінде розвинулась техніка, яка внесла до домашнього господарства багато полеш. Електричні кухні, пральні та інші винаходи упростили і прискорили в значній мірі господарювання жінок. Доставка всіх продуктів просто до хати і то вже майже готовими до вжитку заощадилі американській господині багато часу. який во-

на могла використати для себе, своєї освіти, задоволення своїх духових потреб. У той час як чоловік усі свої сили розтрачував на погоню за доларами, жінка, що вела домашнє господарство, мала досить вільного часу, щоб прочитати часописи, ознайомитися з літературою, могла йти до театру, на різні відчити, зібрання тощо. Коли змучений щоденними клоцотами чоловік волив у ліг відпочинку десь у глухому закутку — вибиралась американка в далекі подорожі по різних країнах світу. Ось чому без сумніву американська жінка стоїть інтелектуально вище від чоловіка і чому вона завдячує мабуть у значній мірі і своє провідне становище в громадському та політичному житті.

Потрохи виробився тип американської жінки, що нічого не боялась, у всьому уміла дати собі раду та вимагала до себе належної пошани. В Америці чоловік не сміє зачіпати жінки на вулиці, бо мусів би або з ображеною жінкою оженитись, або мав би прикрі судові неприємності. Цього часто надуживають жінки авантюристи, які вміють видерти від заможних чоловіків чималі гроші, це є теж і причиною частих американських розводів. Зате американка цілком спокійно звернеться до прохожого чоловіка за різними інформаціями, не боїться вона ходити і пізніми вечорами по вулиці, до каварні та бару.

В родинному житті має американська жінка також провідну роль. При всій своїй еманципованості дбають американки дуже і про свою зверхність. Ніде на світі нема стільки різних „салонів краси“, як в Америці. Бачимо також, як потроху перебирає Америка від Парижа і право надавати моду. Американка вміла все бути приваблива для свого чоловіка і тим утримувати в родині першество. Може це також ще пережиток з часів піонірівства, ко-

ли жінка в Америці була рідкістю, але так уже воно в американській родині є, що чоловік старається дати жінці все, чого вона домагається, аби утримати її при собі. Немає сумніву, що в більшості розводних процесів саме жінки стараються розв'язати подружні зв'язки. Є очевидно й негативні сторони такого явища. Американські жінки може часто у свободі своєї поведінки доходять аж до безсоромності, а в турботах про свою зверхність забувають часто про свій вік, ось чому і бачимо нераз старших американок, аж надто молоді та яскраво убрані, але по суті відношення американської жінки до чоловіка досить здорові і прості. Негативною стороною таких взаємин є тільки те, що американка не вміє бути відданою товаришкою свого чоловіка і часто в біді ишає його та не ділить з ним усіх життєвих турбот і невдач.

Не дуже дбайливими можна назвати і американських матерей. Заможніші жінки передають виховання своїх дітей найманим особам. Жінки, що заробляють на життя, також не мають часу дбати про родину і часто є лише гостем в хаті та зустрічаються з молодшими дітьми хіба при обіді, а зі старшими, і то не завжди, бо ті скоро вчаться в Америці давати самі собі раду. Ось чому мало в американській родині тепла.

Чи щаслива американська жінка в своєму особистому житті? — трудно сказати. В кожному разі має вона всякі можливості улаштувати своє життя так, як їй хочеться, — отже є творцем власного щастя.

КНИЖКИ — це найдешевша розвага в часі довгих осінніх і зимових вечорів!

Випозичальня книжок

при УКРАЇНСЬКІЙ КНИГРНІ та АНТИКВАРНІ
У ЛЬВОВІ, ВУЛ. РУТОВСЬКОГО Ч. 22.

порукає літературні твори в українській, польській, російській і німецькій мовах. Книгозбірня доповнюється постійно новинами! — Всі шкільні лектури на складі.

Місячний абонемент 1 зол.

Випозичальня відчинена від 9 год. рано до 7 год. веч. 1543 без перерви 2-10

Зі світа.

ПЕРША ЛІКАРКА В ПЕРСІІ.

В Парижі недавно промовано на медичнім факультеті панну Аггу Емам Задег на доктора медицини. Це перша жінка-лікар у Персії, бо як відомо, ще перед кількома роками ходили жінки у Персії з заслоненими обличчями і тільки мріяли про вищу освіту. Панна Задег вертається тепер до дому, де в Тегерані хоче заложити лікараторію для дослідів над недугою рака.

Практичні поради.

ЧИЩЕННЯ ПІРЯ, ПРАННЯ ВСИПІВ.

До цієї праці беремося нерідко та з деяким недо-вірам щодо її успіху, бо у нас самостійне виконання цієї роботи ще велика рідкість, а більшість господинь і взагалі до цієї не береться, або не вважає за потрібне це робити. А проте відповісти, проведати ефективно час від часу подумки, це така сама важна гігієнічна вимога, як і зміни білизни на ліжках.

Найкраще братись до цієї праці в літ, коли легше і скоріше можемо все висунити. Практично господини ніколи не висипає пір'я просто до вени, а дає його спочатку до тонесенького мішка, а вже з ним разом до вени. Тоді виймаємо такий мішок разом з пір'ям і вени, даємо до густої пошви і виносимо все на подвір'я, щоб добре висохло. Не даємо пір'я на горітні сонячні проміння, бо інакше пір'я легко кришиться. Часто подумки чи першу обертаємо так, щоб усе пір'я добре просохло. Вени за той час добре виперемо, виваримо та просушимо і випрасуємо. Щоб вени не стратили барви виваримо їх без соди. Коли робимо таку процедуру бодай раз на рік, або хоч раз на два роки то пір'я не збишається і не творить грудок. Інакше мусимо дати пір'я до більшого баняка, де виваримо білизну і разом із веним випрати та висунити, а потім висипати в вени до сухого баняка добре вмірого і часто мішаючи огрівати та підсушувати. Там само спускаємо і пір'я майже поле, але вже переохололось у вогньому місці, тільки що старше пір'я даємо потім ще й на сито та обережно переосіємо. Тоді порох і дрібніші відомлені частинки пір'я просіються через сито, а лишиться тільки пір'я чисте і ціле.

Пір'я з подумки чи перши, яких уживано для хворих треба ще й добре продезинфікувати, але цього вже не робім самі, а даємо до відповідних заведень.

Праця ця не є приємна, а досить заморозлива, зато й вислід її варті того.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

200 громадян поза законом.

В Англії живе під цю пору двісті нащадків якогось Мек Дональда, винятих зпід закону. Мек Дональд жив у першій половині 18-го століття. Був він змовником, що не раз загрожував життю тодішнього короля. Проте не можна було його схопити. Якійсь час жив він переодягнений за поліція, який шукав... за самим собою.

Врешті король утративши терпець перевів у парламенті закон, який проголошує всіх Мек Дональдових нащадків поза законом. Кожний англійський громадянин мав право вбити Мек Дональда, при чому це не було ніяким злочином та не грозило нікому карою. Однак тепер Мек Дональд оминув кари. Під чужим прізвищем він одружився та щойно на смертній постелі сказав дружині й дітям про жахливу правду. Жінка й діти у власному інтересі стерегли таємницю і щойно на початку 19-го століття Мек Дональди відважилися вернутися до батьківського імені. Ніхто не звернув на це

уваги, бо прізвище Мек Дональд в Англії дуже популярне.

Тепер із рідні того Мек Дональда живе в Англії яких двісті осіб, а колишній закон, що всіх засуджує й далі обов'язує. Рідко коли традиційний дух Англії зважається касувати старі закони. Інша річ, що той дух не має нічого проти того, щоб цього закону не стосувати, однак на папері він існує.

Витворилася така ситуація, що ще нині кожний англієць може поводити когонебудь з усіх тих 200 Мек Дональдів і то безкарно.

Нашадки Мек Дональда, що жив у 1715—1745 роках живуть і досі під загрозою наглої смерті. Недавно всі Мек Дональди подали збірне письмо до короля, в якому просять уневажнити старий закон, бо хоч досі ніхто з Мек Дональдів не загинув із руки вбивника, усеж ніколи не можна знати, чи якомусь не прийде до голови скористати з закону, а право не зможе його покарати за злочин.

„АТОМ“

ВІД 1-ГО ВЕРЕСНЯ 1937 РОКУ

Українська електро-радіо-краніція

Стрий, вул. Костюшка 22 (Інж. Юліан Гошовський)

Нові радіоприймачі всіх кращих фірм. Напрява, перевірка, вістроювання і повна модернізація старих приймачів у власній радіо-роботні, владженні на німецький збір. Складові частини до радіо і електр. інсталяцій. Лампи, ліхтарі, батарейки; на прява і задування акумуляторів. Напрява електромоторів. Розери і складові частини. Напрява роверів. Ціни конкурентні. Виконання солідне. Фахові поради даром.

3—10

Де осідок інтелігенції?

Знана річ, що майже кожна людина має ліпше і прецизійніше вироблену праву руку. Є це у зв'язку з більшим розвитком лівої півкулі мізку, бо чинностями поодиноких половин тіла відносять протилежні центри в мізку. Нпр. руховий осередок для правої руки розміщений у лівій півкулі мізку. В останніх часах французький невролог Пер Марі поставив свою теорію, що лиш у лівій півкулі мізку знаходиться осередок мови людини і взагалі центр інтелігенції.

Права чи ліва?

Однак є фактом, що коли від дитинства школити ліву руку, так, що вона буде справніша від правої, то можна думати, що в таких людей права півкуля мізку буде більш розвинена, і що в ній буде осередок мови та інтелігенції.

Зрештою так і є у т. зв. „манькутів“, в яких є вже вроджена перевага і нахил до уживання лівої руки, що свідчить про сильніший розвиток правої півкулі мізку.

Однак досі навіть найдокладніші мікроскопові дослідження не виказали якоїнебудь різниці в будові обох півкуль мізку, отже нема певности, чому осідком мови та інтелігенції в людини мала би бути лише одна півкуля мізку, а друга була би позбавлена гідности брати участь в найвищих „душевних“ функціях людини.

Досвід американського лікаря.

Американський лікар Денді описує випадок, де у пацієнта мусіли операцією усунути цілу

праву півкулю мізку з причини гудза. Таку небезпечну і ризикову операцію він перевів, як це описує в лондонському лікарському журналі „Лансет“, у трьох випадках. Два пацієнти померли скоро, а один жив ще два роки. Коли усунули праву півкулю мізку, тоді у пацієнта виступило поразіння протилежної частини тіла цілковите з винятком очей, м'язів лица, змислу смаку і нюху, де поразіння було лиш частинне, бо ці органи мають нервові отримання з обома півкулями мізку.

При таких великих змінах у механізмі організму, в того пацієнта не помітили по операції жадних душевних змін. Навіть родина і приятелі не доглянули в ньому більших різниць і признали його зовсім за психічно нормального. Він був з фаху проповідником і по видужанні далше виступав що неділі свої проповіді, хоча мав лиш одну (ліву) половину мізку. Не втратив він і інших заінтересувань: далі залюбки слухав радіа і читав політичні статті в часописах.

З цього виходить, що усунення правої півкулі мізку не порушує в більшій мірі психіки ні інтелігенції людини. Тому і надалше залишається правдоподібною теорія Пер Марі, що ліва півкуля мізку є здебільша осідком мови та інтелігенції людини.

Вступаймо масово в члени Товариства „Рідна Школа“, що має за собою 55 літ існування.

Пригода летуна з каторжником.

Недавно трапилася одному американському летунові дивна пригода, яка могла мати для летуна погані наслідки, якби не притомність згаданого летуна.

Досвіта прийшов на аеродром міста Роксбургу в Тексасі молодий американський летун Роберт Хен. Він сів собі у кабінку свого літака — мав уже пустити мотор у рух, коли раптом побачив якогось чоловіка, що біг крізь летунський майдан просто до літака. Незнайомий вибігав раптом перед самим апаратом револьвер і придлившись до заляканого летуна, заявив:

— Я втікач — каторжник! Якщо дороге тобі життя, вези мене негайно до Мексики. Летун не мав іншої ради, як послухати грізного наказу. Ранком не було ще нікого на майдані і летун рад-не-рад пустив мотор у рух. У повітрі каторжник тримав увесь час револьвер скермований на летуна. Однак Роберт Хен прочував уже від першого перестрашу і почав роз-

думувати над дивною ситуацією. Минуло з пів години. Летун звернувся з усміхом до злочинця і сказав:

— Мій коханий, я не сподівався, що мусітиму відвозити вас до кордону, бензини не стане нам аж до Мексики. Що робити?

На лиці каторжника зарисувалася перестрах.

— Добре, висади мене донебудь у пустому місці.

Роберт Хен почав шукати за місцем до причалу і пригадав собі, що саме недалеко тієї в'язниці, з якої мабуть утік в'язень, є доволі пригідне місце до причалу. Причалювання без сумніву притягне в'язничу сторожу. І справді літак почав знижувати свій лет коло в'язниці. Кілька хвилин після причалення сторожа схопила каторжника і обезброїла. Виявилось, що втікачем був відомий гангстер — убивник Джордж Бенкфорт, який того самого дня до-світа втік був із в'язниці.

Найкорисніше закупите шкільні підручники

і приладдя до писання в 2-2

Українській Книгарні і Антикварні

у Львові, вул. Рутівського ч. 22.

НЕСАМОВИТЕ ОГОЛОШЕННЯ...

В одному бостонському часописі появилася недавно оголошення, надруковане товстими черенками такого змісту: „До продажу людське життя! Продам своє життя поважним набувцем, найрадше дослідником. Джон Андерсен“.

Джон Андерсен пробував уже щастя у всіх ділянках та дарма: йому ніколи не велося.

По десяти роках важких розчарувань порішив він покінчити з життям. Однак був він людиною честі. За увесь час свого злиденного життя його довг ріжним знайомим досягнув суми 1.500 доларів. Тимто користуючись останками готівки, дав до часопису оголошення, будучи в переконаченні, що прецінь найдеться чоловік, який схоче для наукових цілей зужити життя здорового мужчини. Він готов був піддатися кожному досвіді, в якому треба було б на 100 відсотків ризикувати своїм життям.

На диво, на це оголошення не зголосився ані один лікар-дослідник, ні технік, ні фільмовий режисер, ні навіть фабрикант газових масок. Проте Джон Андерсен дістав на свою оферту триста відповідей: походили вони від жінок.

Більше як триста жінок із усіх закутків Злучених Держав заявляло готовість повінчатися з людиною зведеною на смерть. Всі вони признали Андерсенове життя незвичайно романтичною подією, та кожна з них постановила вможливити йому щасливіше існування. Можна надіятися, що Джон Андерсен не залишиться вже довше при своєму самотньому намірі, але вибере якісь привабливі освідчини.

—o—

ЛЮДИНА, ШО ПРАЦЮЄ ДЛЯ ДВОХ ЖІНОК...

В одній каліфорнійській в'язниці відсиджує керу незвичайний в'язень. Він встає вранці в год. 6-й, як кожний інший в'язень, замітає свою келію, скидає свій в'язничий одяг, вдягає цивільну ношу і виходить у місто. Точно в год. 6-й вечором вертається він до в'язниці, де вдягає назад в'язничий одяг та зекі піде спати, до десятої години мусить виконувати всі обов'язки приписані в'язничим правильником. Той в'язень, який в приватному житті був колись кримінальним продавцем, мусить десять років працювати як в'язник поза кримінальним заведенням. Він раз покинув свою жінку, щоб в іншому місті повінчатися вдруге з молодого 19-літньою студенткою. З того часу став він вести подвійне життя. Кілька перших днів у тиждень мешкав він з одною жінкою, а другу половину тижня з другою. Однак це припадок вивів злочин на денне світло і двоєженець помандрував за решітку. Але на цьому не кінець. Обі жінки згодом покумалися та заскаржили спільного чоловіка до суду за аліменти. Суд був у неможливім клопоті, але видав згодом Соломоновий присуд: обі жінки мали своєму спільному чоловікові найти працю, щоб він міг заробляти на їх утримання. Одно з перевозних підприємств прийняло його за в'язника. Увесь його тижневий заробок віддає підприємство управі в'язниці, яка з черги половину заробленого гроша ділить поміж обі жінки. Найсумнішим днем для в'язня є неділя, коли він мусить увесь день просидіти у в'язниці від суботи вечора до ранку в понеділок.

Перед судовим присудом він вів подвійне життя двоєження, а тепер веде подвійне життя в'язня.

КОЛИ ФРИЗІЕР РОЗКАЗУЄ ДОТЕПИ...

Цікавий та жахливий припадок трапився в індійському містечку Сірмур. Один заможний земельний власник подався до місцевого фризера та велів себе обголити. Під час гоління фризир розказував гостеві цікаві дотепи, з чого клієнт був незвичайно вдоволен. Нараз землевласник, почувши добрий дотеп, заревовався на ціле горло і водночас несамовито крикнув. Як виявилось, фризир із неосторожності обтрав йому пів губи. Покривджений подав справу до суду, домагаючись високого відшкодування. Суд віддав скергу, зазначаючи в мотивах, що фризир робив те, що роблять усі його товариші по професії: розказують клієнтам дотепи...

Ширіть наш часопис!

Сензаційний напад на поштовий уряд у Рогатинщині.

Минулої ночі перед поштовим урядом у Фірдеві (Рогатинщина) висіло зі самоходу кількох мужичин, які виважили в будинку двері, роззброїли урядничку (60-літню Анію Лопатинську), що хотіла боронитися револьвером, завязали уста і кинулись шукати за гріш

ми. Поштова каса була порожня, тому нападники забрали лише приватні гроші Лопатинської і втікли. Щойно рано возний найшов зязану урядничку і заарештував поліцію, яка почала погоню.

З ЛУГОВОГО РУХУ.

ЛУГОВІ ПОПИСИ В ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ПОВІТІ.

Перший цього року луговий попис у тернопільському повіті відбувся 23. травня ц. р. в Козівці. До звіту зголошено голові „Повітового Луга“ проф. Малицькому 96 луговиків і луговичок з Козівки та Шляхтинця. Свід підпресли, що Луг зі Шляхтинця прибув на попис, хоча погода була несприятлива, а зі Шляхтинця до Козівки є 27 км. дороги. По звіті відбулися вправи: мішані луговиків та луговичок, луговиків палицями та луговичок вінками. По вправах руховики передфілювали перед Повітовою Старшиною та запрошеними гостями. Зтак відбувся фестин з народними забавами.

Дня 7. червня ц. р. святкувала громада Кутківці під Тернополем велике свято посвячення фундаментів під Народний Дім. Місцевий „Луг“ і читальня „Прогіт“ запросили до участі в тім святі „Луги“ зі Шляхтинця та Пронятини. До Служби Божої, що попередила акт посвячення фундаментів, співав хор „Лугу“ зі Шляхтинця, при самім посвяченні луговий хор з Пронятини відспівав підхожу до хвилини пісню „Воскресний дзвін“. По довершенні акту посвячення склали привітні делегати повітових установ з Тернополя. Від Лугової Організації промовив м-р Мисюк Михайло. Пополудні відбувся на площі під лісом фестин, на якому виступали з пописовими вправами „Луги“ зі Шляхтинця і Пронятини. Вправляло 84 луговиків та луговичок. В перервах між вправами лугові хори зі Шляхтинця та Пронятини відспівали вязанки стрілецьких пісень. Дефілядою руховиків перед Повіт. Старшиною закінчився цей наскрізь удалий Луговий виступ.

Дня 10. червня на фестині в Байківцях шляхтинський „Луг“ виступав з пописовими вправами. Кожну вправу зустрічала публіка бурюю оплесків.

Дня 13. червня відбувся у Шляхтинцях луговий фестин з пописом. При звіті, який відібрав делегат Повітової Старшини, м-р Гринкевич, зголошено 112 луговиків та луговичок зі Шляхтинця, Пронятини та Кутковця. Вправи „Лугів“ випали добре; новиною було виведення луговичками зі Шляхтинця гарної ритмічної вправи „Метелик“. Удатний був теж перший виступ хору „Лугу“ з Тернополя, що відспівав кілька пісень. Змагання у відбиванні між „Лугом“ з Тернополя та комбінованою дружиною інших „Лугів“ закінчилися заслуженою виграною (30:15) тернопільського „Лугу“. Крім „Лугів“ зі Шляхтинця, Кутковця, Пронятини і Тернополя на фестин прибули організовані й інші „Луги“, як от з Баворова (понад 20 кілометрів дороги), Чернилева Руського і Воробіївки. Дефілядою перед Повіт. Старшиною та визначнішими гостями з Тернополя закінчилася пописова частина фестину. Відтак слідувала забавова частина з фантовою лотерією і т. п.

Дня 20. червня відбувся в Чернилеві Руським луговий фестин з пописом, в якому взяло участь 68 луговиків та луговичок з Чернилева Руського та зі Шляхтинця. З Повіт. Старшини присутні були голова проф. Малицький і м-р Мисюк. Звіт відібрав і коротенькою промовою привітав луговиків проф. Малицький. Виконання лугових вправ, приписаних на 1937/38 рік, було задовільне. Гарно випали вейі та трудні вправи на реку, за добре виконання яких належить луговикам з Чернилева Руського певне призначення. Також луговички з Чернилева гарно списались добре виведеними хороводами. По дефіляді перед Повіт. Старшиною розпочалася дальша частина фестинової програми, народні забави і т. п.

Дня 27. червня відбувся луговий фестин з пописом у Пронятині коло Тернополя. При звіті, який відібрав проф. Малицький, зголошено 136 луговиків та луговичок з Пронятини, Кутковця, Воробіївки та Чернилева Руського. Вправи переводились, хоч падав дощ. Щойно сильна злива змусила Лугове Брацтво пере-

нестись до лугової домівки, де відбулась дальша частина фестину. Серед бальорого настрою продовжувалась лугова забава до пізньої ночі.

11. липня відбувся луговий фестин з пописом у Воробіївці. Хоч падав зливний дощ, на попис прибули „Луги“ з Кутковця та Пронятини. Пополудні далі падав дощ, всеж таки попис відбувся. Звіт від лугових відділів відібрав м-р Мисюк. Вправляло 72 луговиків та луговичок. По дефіляді перенеслося Лугове Брацтво враз із гостями до місцевої читальні, де серед співів і дружнього настрою переведено час до пізнього вечора.

8. серпня відбулося в Покропивній районне свято лугової молоді. Почалося свято Службою Божою, яку відправив у місцевій церкві о. Кулинич, який теж по Службі Божій виголосив гарну патрістичну проповідь. По 2-годинній перерві уформувалася під церквою похід, що скермувалася на площу вправ. Відчувся брак дутої оркестри. На площі почалася друга частина свята — академія. На високу щоглу піднято при звуках національного гимну жовто-блакитний прапор. Голова „Повітового Луга“ проф. Малицький отворив академію і привітав присутніх луговиків та гостей. Від УПР. склав привіт посол Болюх. Далі йшли хорові продукції, як „Греми, греми, могутня пісню“ хору з Покропивної, „У дві пари несуть мари“ хору з Дмухавця, збірні гуртові деклямації: „Конкістадора“, „Великдень на волі“, індивідуальні деклямації і т. д. По академії відбувся луговий попис. По звіті, що його відібрав голова Малицький, станули до вправ „Луги“ з Покропивної, Кутковця і Воробіївки в числі 160 вправляючих. Через брак доброї дутої оркестри були у вправах деякі недотягнення. Гарно випали вправи луговичок з Покропивної серпами. Попис скінчився дефілядою всіх вправляючих. Відтак відбувся фестин з народними забавами і т. д. Крім морального успіху принесло свято також чималий матеріальний успіх.

У неділю 29. серпня відбулося в Малашівцях і нагоди 100-ліття появи „Дністрової Русалки“ лугове свято. Почалося воно Службою Божою в місцевій церкві, яку відправив о. Піджарко. По Службі Божій була понахила за душу М. Шашкевича, відтак гарна проповідь о. Піджарка про діла пробудника Галицької Землі. Відтак уформувалася біля церкви похід, що перейшов на площу вправ, де відбулась друга частина свята. Академію отворив о. Піджарко. Привіт від Повіт. Старшини склав м-р Мисюк. Гарно опрацьований реферат виголосив голова „Лугу“ в Малашівцях Пилип Сотник. Хор з Малашівця відспівав кілька пісень, з яких „Гей ви Стрільці Січові“ і „Гей на горі“ заслуговують на спеціальне вирішення. Дві мужеські й одна жіноча деклямація були доказом, що в нашому селі є немалі таланти. По обідній перерві йшли пописові вправи „Лугу“ з Малашівця (участь інших „Лугів“ у вправах староства заборонило). Вправи вийшли гладко і справно. Попис скінчився дефілядою перед головами товариства Малашівця і сусідніх сіл. Свято вповні удалось та принесло й чималий дохід.

По широкому світі.

Французська армія починає 13. ц. м. осінні маневри у Нормандії.

У Мексику дійшло до бійки між соціалістами й комуністами; 6 осіб ранених, 50 осіб арештовано.

Американський президент — як подає один італійський часопис — приїде до Італії. Американський амбасаді в Римі про це нічого не відомо.

Альбанія святкує нині 9-ті роковини панування короля Ахмета Зогу.

Французькі залізничні перейме спізка, в якій держава матиме 51 проц. капіталу; 1982 р. перейдуть вони на власність держави.

Самовбивство прем'єра УССР?

Як подає ПАТ, по Москві розійшлася вістка, що прем'єр СРСР Соїтської України Любченко відібрав собі життя.

ЗАТОПИЛИ БРИТІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ НА ЕСПАНСЬКИХ ВОДАХ.

Невідоме судно сторпедувало британський корабель-цистерну „Вудфорд“ у віддалі 18 кілометрів від еспанських бережів; один моряк згинув, 6 ранено. Корабель пішов на дно, 31 людей заложи вратувалося.

Корабель плыв з Констанци до Барселони.

ХІХОН ПІДДАЄТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ВІЙСЬКАМ.

До Байон дійшла вістка, що представник команди міста Хіхон зголосився до команданта наварської національної бригади — яка оперує на фронті Сантандеру, — щоб обговорити умовини капітуляції.

ЕСТОНСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ІДЕ ДО ПОЛЬЩІ.

В суботу 4. ц. м. приїде до Польщі з офіційною візитом естонський міністр закордонних справ з жінкою і директором департаменту свого resortу.

Пригадало собі.

Староство в Коломиї щойно при кінці серпня ц. р. пригадало собі, що кружок Р. Ш. в Яблоніві вніс ще з весною ц. р. подання у справі заложення дитячого садка. Староство надіслало дозвіл на його заложення саме тоді, коли сезон дитячих садків уже скінчився.

НОВИНКИ.

— ВПИСИ до Філії Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові на Личаковській вулиці Крупярська 15 (домівка Рідної Школи) відбуваються щоденно від 4—6 пополудне. Класа фортепіану, скрипки, віолончелі та ритмічного курсу методою Жак Далькроза. Початок науки 3. вересня. 1562

— Затверджені владою КУРСИ КОСМЕТИЧНИ Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделла та інж. хемії, Львів, Коперника 42 А, тел. 272-18. Початок викладів 1. вересня ц. р. Прогляди безплатно. Додаткові Курси ліжничого масажу тіла і руханки. 7—10

— Найдешевший сезон у Черчі, Вересень найдешевший місяць у Черчі. Недужі на гостець (ревматизм), ісхіяс, гіст, ниркові, шлункові, нервові та жіночі недуги повинні користати з нагоди дешево і вигідно виликуватись. Живець отворений до 10. жовтня. 1503 5—10

— Комунікат. Фірма „ТОП“ М. Атаманюк і С. Мурин, механічна фабрика паперового опаккування і склад паперу перенесена з днем 1. вересня ц. р. на вул. Городецьку 36, тел. 283—67.

— Ідучи до Львова заберіть зі собою футра до направи або замовте нові у Карпача, Зиблікевича 4. 5—9

— Новий український дитячий часопис появився для дітей наших бачванців у Югославії під наг. „Наша Заградка“. Часопис поставив собі за мету допомогти виховати діти бачванців (що переселились до Югославії за часів Марії Тереси і Йосифа II. із західного Закарпаття) на свідомих та активних громадян українців. „Наша Заградка“, що коштує річно всього 10 динарів, це поруч тижневика „Руски Новини“ і дво-тижневика „Рідне Слово“ вже третій часопис, що обслуговує потреби українців у Югославії. Адреса „Нашої Заградки“ така: Руський Керестур, Югославія.

— Катастрофа повені на Покутті. Зливні дощі, які майже цілий місяць падали на Покутті, спричинили загально господарську катастрофу, причому підніслися ціни харчевих продуктів. З різних сторін Покуття надходять вістки про шкоди від дощів. Сотки моргів стоять під водою. З піль не зібрали ще ніска та ячменю, а місцями й жита, які зігнили та не представляють ніякої вартості. Бараболя гние у воді, а кукурудза з браку сонця зовсім змарніла. Катастрофи повені зруйнували малоземельні і бідні господарства, так що Покуття буде приневолене спроваджувати збіжжя з інших сторін.

Тисячі вмірають від пияття, поки один помре від спраги.

— Заборона лугових свят. Чортківське староство заборонило повітове лугове свято, що мало відбутися 29. серпня в Чорткові, з огляду на „публічний спокій“. Заборонило теж районів лугові свята у Шматківцях і Шкорморіші.

— Розбудова оздоровищ і літниць у Станіславському воєвідстві. Дирекція фонду праці призначила на бюджетовий рік 1938-9 суму 700 тисяч для Станіславського воєвідства. З тої суми воєвідське бюро праці призначить 400 тисяч зол. на дальші каналові і дорогові роботи у Станіславові, Стрию і Коломиї. Решту мають обернути на піднесення вартості і доходів оздоровищ і літниць у Станіславському воєвідстві. М. І. в Яремчі докінчать дорогові і хідникові роботи, побудують водотяги і великий спансерований бульвар над берегом Прута. В Делятині побудують торгову гаю, у Ворохті різню і хідники, в Косові водотяги, у Сколім спортивний мур з бальваром, в Моршині канали.

— Пошесть червінки шириться в Ходорівщині і забрала досі багато жертв. Санітарна влада переводить акцію, щоб здавити цю пошесть. Червінка шириться особливо в Ходоріві, де стверджено в останніх днях 20 смертних випадків. Санітарна влада піддає шпільненню робітників ходорівської цукроварні, що затруднює поверх 3.000 осіб. В найближчому часі переведе охорону шпільнення серед сільського населення.

— Ліквідують охорону льокаторів. У зв'язку з рішенням економічного комітету міністрів про продовження знижки коїрного появилися вістки про поступену ліквідацію охорони льокаторів. Ліквідувати будуть так: Від червня 1938 р. видучуть зпід охорони льокаторів 5-кімнатні мешкання з кухнею; в 1939 році 4-кімнатні мешкання з кухнею; в 1940 році 3-кімнатні мешкання; в 1941 році 2-кімнатні мешкання й інші.

— Бжолі вигинули. Пасічники нарікають на дикий рік, який мали цього року. Стихійні катастрофи і нагаї зміни температур причинились до того, що бжолі в багатьох пасіках вигинули. Наслідком того в торгівлі нема меду а його ціни зростають.

— Влом до „Продукції“. До бюро української фабрики мармеляди „Продукція“ при вул. Павлинч. 16 у Львові вломився минулої ночі злоді в налі на багату добу. Вони розпороли залізну касу, одначе грошей не знайшли. Справою завялася поліція.

— Хмаролім навістив Сокальщину. Найбільше потерпіли громади Житин, Переводів, Гійче і Ліски. Вода знищила землерод і забрала багато сіна.

— Зловживання в самоуправі. В Перемишлі скінчився процес проти інспектора повітового видау Вілента Загурського і солтисів Петра Пеленьчака з Болестрашич та Миколи Головіда з Торок перемиського повіту під закидом урядових зловживань. Загурський пробував ратуватися умовою недоугою, одначе лікарі признали його умовою осудним. Його засуджено за спронеження 10.000 зол. на 3 роки безоглядної в'язниці з позбавленням прав на п'ять літ, солтиса Головіда на рік з припиненням кари на п'ять літ, а солтиса Пеленьчака на 3 місяці арешту, дарованого амністією.

— Влом до церкви. В селі Стецеві пов. Снятин вломився до церкви злоді і вкрав дві каші вартості 200 зол.

— Спроневірів шкільні гроші. Перед трибуналом окружного суду в Самборі відбулася розправа проти Антона Бендковського, управителя вселюдної школи у Східниці, за спронеження 300 зол. із шкільних фондів. Обвинувачений боронився, що зробив це через помилку. Дістав рік в'язниці з припиненням кари на три роки.

— Не вже злов'или винуватця? В Кракові арештовано на основі стежних листів і відставлено до Дрогобича 33-літнього Олександра Маєвського, б. залізничного телеграфіста, якому закидають, що тому рік застрілив у парку біля Трускавця краківського купця Бера Еловича, забравши йому 900 зол. Це вже другий чоловік, якого досі арештували у цій справі. У грудні м. р. арештовано під закидом цього злочину якогось Павла Галушку, але по кількох місяцях слідство проти нього припинили.

— Краса хроніка. В Станіславові 16-літній гімналист Зенон Матковський, користаючи з не-присутності родичів, бавився револьвером і постріляв себе в черево. Після операції в шпиталю він помер. — В Яблоніві косівського повіту вкрали з пасовиська в білий день дві корови. В сусідньому селі Уторопах украли чотири коні. — В Микитинцях 58-літня Олена Атаманчук у приступі пазачки впала на розжарену піч і поекла-ся на смерть. — В Задірному Поріччі рудецького повіту скажений пес покусав трое дітей. — В Косеничах перемиського повіту згоріла одна

господарська загорода від сіринка, киненого в стодолі. — На подоліні Скупова коло Гриняви косівського повіту згоріла колиба з 65-літнім і ринем м'ясопашком.

— Трагедія протеста мотоцикліста. Під Равою Мазовською зударився автомобіль з мотоциклом, яким їхав кс. Цюлковський. Наслідок удару був трагічний, кс. Цюлковський розчеревався сою головою. В безвідомому стані перевезли його до шпиталю.

— Смерть від бика. В селі Балдово коло Гчева на подарі фальварку Брунона Клязена вив'язався онок і кинувшись на жінку власніа маєтку, їй в серця, вхопив її на роги і поточив її ногами, нещаслива померла за кілька годин.

— Жертви акули. В шотландському заліві Кардаль велитенський акула перевернув вітрильну лодку, причому згинули: керманіч, його брат і син. Тому, що пригода сталася недалеко берега, а члени залогі лодки вміли знаменито плавати, нема сумніву, що їх пожег акула. Моторова лодка, яка вибралася на місце випадку, наспіла за пізно.

— Мільйон на філантроп'їні цілі. Після похорону американського мільярдера Андрю Мелона отворили тестамент, яким Мелон увесь свій маєток, якого висота ще не устійнена, призначив для заведення бідних дітей, яке сам колись офундував. Наслідком того американський скарб тратьє доходи з високого спадкового податку. Мелон записав тільки 180.000 доларів для своїх урядовців.

— Жахливий тайфун навістив китайське місто Гонгкон і наробив великого знищення. Поверх 100 осіб згинуло, а кількост є ранених. Тайфун ушкодив 20 кораблів, що находилися в пристані. Катастрофа тим страшніша, що в місті панує холера. Минулого тижня вмерло на цю пошесть 219 осіб. Під руїнами одного дому згинуло 50 осіб. Разом у місті нараховано коло 100 жертв, крім утоплених у морі.

— Ріжні вістки. В одному берлінському шпиталі померла відома німецька артистка Аделя Зандрок у віці 74 літ. — В американській обсерваторії світить як зірка 13-ої величини. Нову комету ю світить як зірка 13-ої величини. Нову комету ствердили також європейські обсерваторії.

3 театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „КОРОЛЬ ВОЛОЦЮГ“, музична комедія з музикою Фрімля.

Цією популярною песою почала управа міського театру звичайний (неофіційний) сезон, рахуючи мабуть на ширшу публіку, що приїде на Східні Торги. Є це американська музична комедія чи оперетка, до якої сюжет лібретисти позичили собі з життя славного французького поета Вільона. Хто знає дещо про Вільона, той не найде в цій песі нічого характеристичного для великого поета. Американці не церемоняться з поезією і письменниками — навіть під шибеницею не дозволили Вільонові задекларувати його архитвору. Чи можна уявити собі погідніших авторів, як ті два джентельмени, що з трагічного життя трагічного поета зробили комедію з танцями і куплетами?

Але саме такого підходу вимагає оперетка; маємо тут волоцюгів, що вміють пити, красти і коли треба ставати патріотами. Маємо романтичну любов аристократки до волоцюги, вирафіновану помсту короля, пісеньки і танці. Хто їде на таке видовище, повинен забути за всякі літературні вимоги і тішитися костюмами, обстановою і правдивим водограєм на сцені. Навіть таких добрих дотепів, як у старих віденських оперетках не почує; актори мусять надробляти цирковими жестами і мімікою. Розмови дієвих осіб — короля з поетом або поета з дамою свого серця гідні американських кінових шмір; єдині тексти пісеньок, зроблені наскрізь оригінально великим поетом Тувімом заслуговують на те, щоб їх слухати.

При всьому тому видовище подобалося ріж-ношерстній публіці, яка побачила нових артистів, нові декорації, почула приємні мелодії та добрі голоси. Подобалося своєю появою та голо-сом Брехівичівна і оригінальною грою Карін Тіхе; дуже добрим характеристичним актором показав себе Борови, з темпераментом і добрим голосом; знамениту крестію короля Людвіка дав Шиманський. Вільон вийшов як герой з бом-бонієркі — знає багато солодких і прилизаних. Комедієву сторінку песи рятував Махальський крестією у дусі Шекспірових комедій. Звучні мелодії оплескувала публіка, що вже давно у львівській оперетці не чула доброго хору.

М. Р.

Відоzwi й комунікати.

В ПИСИ

ДО ОДИНОКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГОСПОДАРСЬКО-САДІВНИЧОЇ ШКОЛИ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“ В МИЛОВАННІ.

дня 20. січня 1938 р. починається в Миліванні 11-місячний сільсько-господарської курс, який буде тривати до 20. грудня 1938 р. Навчання в школі відбувається на основі програми навчання, застверджені міністерством освіти, яка об'язує в державних сільсько-господарських школах.

Навчання в школі є теоретичне і практичне, об'язує всі ділянки сільського господарства та підготовляє учеників не лише до праці на власному господарстві, але також до праці у хліборобських і кооперативних організаціях. При школі є зародова обора молочної худоби, аразкові курники, шкільні овочевих дерев, продукція пасіки, пасіка, — все це пристосоване до практичного навчання на курсах. У школі працюють 3 фахівці: учитель-спеціаліст та інструктори для практичного навчання.

1. На курс приймають мужики у віці 15—24 літ, що покинули найменше народну школу.

2. Кожен прийнятий ученик мусять мати два одяги (в тому одязі до праці при виконуваних практичних вправ у шкільному господарстві). Крім одягу має мати кожний ученик 4 пари біллі, 3 ручки, 2 простирали, подушку, покривень, одяг та латинка до їдженя (тарілку, мисочку, пів-літрове подиване горіх, ложку, вили і ніж).

3. Ученики платять одноразово при оголошенні на курс 10 зол. вписового.

Крім вписового платять ученики місячно 7 зол. шкільних оплат. Ученики харчуються в кооперативній харчівні, яку самі ведуть; прохарчування одного ученика в кооперативній харчівні сягає 18 зол. місячно. В часі курсу ученики користають з 83% знижки при переїзді залізницею.

4. До оголошення на курс треба долучити: а) шкільне свідоцтво, б) посвідку родитів, потверджену народильним або громадським урядом, якщо родичі зобов'язуються правильно платити кожного місяця належну оплату за ученика у школі. Коли ученик має підмогу від установи, тоді слід долучити до оголошення заяву від установи, що буде правильно кожного місяця платити оплати за свого кандидата, в) долучити поштову марку на 55 сот. на відповідь, г) вислати поштовим переказом вписове 10 золотих.

5. Про прийняття і день приїзду до школи повідомить Управа школи по 1. січні 1938 р. Неприйняті до школи змерне документи і вписове.

6. Зголошення приймає управа школи до дня 31. грудня 1937 р.

Школа за 26 літ свого існування покладає великі заслуги в поширенні сільсько-господарської культури. Кожна Районова Молоцарня та кожний Окружний Союз Кооператив повинні вислати хоч по одному ученикові.

Зголошення слати на адресу: Господарська Школа Товариства „Просвіта“ в Миліванні, пошта Ровнів над Дністром.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

Дописи.

ЖОВКВА.

Свято найменших в Жовкві. Повіт. Кружок „Рідної Школи“ в Жовкві звернув у цьому році особливу увагу на організацію в повіті дитячих садків, так має аналіз в Жовківщині. А щоб (дею) виготовити найменших у дитячих садках і захоронати сподури-увати між громадянством Жовківщини. Повіт. Рідної Школи рішив укладити при кінці сезону повітські дописи дитячих садків і захоронків у Жовкві, що відбулися в дні 29. серпня м. р. До повітських оголошено 10 садків і 4 захоронків, але через неспіву погоду чотири садки не прибули. Всех так у святі взяло участь 838 дітей. Свято почалося молебням до Преподобної Марії в церкві св. Василія. Поверт три сотні святочно прибраної дітвори перемащували під проводом своїх провідниць в Повіт. Дому до церкви, де о. парох Віталій Байрак в асисті церковної процесії і численно зібраних громадян відправляв молебня. Молебня закінчили діти відповіданням пісні „Ми українські школярі“. З малим припиненням з припиненням дощу почалося на площі Повіт. Дому повітські дітвори у припиненні дуже численно зібраної публіки. Свято отворив голова Повіт. Кружка „Р. Школи“ д-р І. Романків. Делегат дир. Домбровський зложив привіт від Гол. Управи Р. Ш. підкреслюючи колючу потребу організації допільного виховання. Дуже своєрідною була перша точка дитячих дописів, коли то понад три сотні святочно прибраної дітвори в різних радях з піднесеними малими ручками виголодили збірку „

каляцію „Дитяча присяга“. Описи йшли пописові точки поодиноких садків і захоронок. Дуже миле враження зробив садок в Куликов, якого діти, прибрані в одягові народної кошу, під проводом п. Наталі Долошницької прекрасно вивели забавні точки: „Млиноське коло“ і „Піліки“. Не менш удачно вивели свої пописові точки садки: в Пристані (танок „Катерина“ — під проводом п. П. Хавронівної), в Волі Вишнівській („Човник хитається“ і „Щоб ти знав“ — під проводом п. Меланії Городицької) в Крехова („Бузок і жабка“ — під проводом п. Люби Заболотської), в Глинська („Каруцеля“ — під проводом п. Нусі Бригівної). З особливою приємністю пригледілася публіка пописам дітей із захоронок під проводом сестер-черниць. Діти із захоронок в Мостах Великих, залучені в дитячий темний дит. садок, вивели едакно ритмічні точки „Дай нам, Боже“, „Воюди гарно“ та переплітання „Лісом, лісом“; захоронка в Волині вправи: „І шуміть“, „Гей там дівчата йде“ та балет „Що то за гриби“, захоронка в Мокротина — забаву „Качки“, де діти були в ефектних масках. Випли дуже цікаві були точки двох жовківських захоронок, які вивели вправи з косами й серпами: „Вийшли в поле косарі“, „Гей, на горі“, „Як діждемо літа“ та декламацію „Наша захоронка“. Свято мало закінчитися спільним хором усіх дітей „Христе Царю“, але в причини несприятливих вітрів відповіли лише діти жовківських захоронок. Публіка пригледілася ядатим продукціям ладних найменших з великим зацікавленням та рясними оплесками давала доказ свого задоволення і приваблив малюнком артистам та їх провідницям. Під час пописів пригравала тамборава оркестра „Апостольства Молитви“ в Жовні під проводом бр. Гриневича, ЧСВВ. Буфетом санилися пані, члени кружка „Р. Ш.“ в Жовні. Слід підмітити гідний приналежний факт, що хоч захоронки незалежні від повіт. Кружка „Р. Ш.“, то всеж таки, беручи участь у пописах дит. садків, дали доказ великого проаування ваги виховання молодого покоління та національної солідарності в такому важкому ділі. Начальний нагляд над дітьми та виконавчим програми свята мала м-р Міля Орловська, яка вложила дуже багато труду для його переведення. Технічною стороною свята завідував м-р Семен Гнатюк. Присутні розійшлися до дому в великим душевним задоволенням. Це свято найменших приналежність певно до поширення ріднощільної ідеї в Жовківщині.

ГОРОДОК.

Пам'ятництво до Гошева. Заходами церковних братств та Апостольства Молитви, в Городку відбулася велика проща в Городка до гошівської Вожої Матері з квілею в 900-ліття проголошення ІІ Цариком У-країни. Проща, в якій взяло участь к. 500 осіб, виїхала окремим поїздом 14. п. м. в год. 9.30 з Городка під проводом о. Омеляна Шараневича. Паломників відправляла процесія, благословенство на дорогу дав прощам о. парох Е. Родольський. Паломники — це алебаша селяни Городеччини та із самого Городка. Дуже мало — на жал — було інтелігентів. Крім кількох священиків із повіту та горотки молодших із Городка можна було всіх інших потиснути на пальцях. По приїзді до Болехова паломники пішли в процесію на Яому Гору в Гошеві, де при вході до святих при-антан прочан о. ігумен гошівського монастиря. Описи прочани оглядали церкву та чудові підгірські оточині. Чергового дня, в неділю 15. п. м. приотупила велика екскурсія прочан до св. Причастія та віддала честь чудотворній іконі гошівської Богоматері. Пополудні скріплені на дусі прочани відійшли на залізничний двіреш Болевів, звідки вернулись пізнім вечором до Городка.

З діяльності повітового Союзу Кружків „Рідної Школи“ в Городку. Повітовий Союз Кружків „Р. Ш.“ о-живив цього року помітно своєю діяльністю. Під сьогоднішню хвилю гуртує він при собі 23 кружки, з то-го числа цього року основано 5 кружків: у Городні, Волі Добровітській, Любні Вел., Поріччю Любінським і Завиловцях. Кружки „Р. Школи“ розвивають діяль-ність у багатьох сферах, де нема читальні „Прогресу“; є вони помітні першими культурно-освітніми товари-ствами, як шир. у селах: Воронів, Воля Добровіт., Поріччю Любінське — село дотепер доволі окомунізоване й „н. Дуже багато праці у скріплення ріднощільної акції вкладає організатор Пов. Союзу Кружків п. Онуфрій Когут. Про зріст праці на ріднощільному фронті свід-чить найкраще щогорічна організація дитячих садків. Коли минулого року існувало всього 16 дитячих сад-ків, з того 4 в Городку і 12 у повіті, то цього року чи-сло їх зросло, бо було їх 22, а того 21 по селах та 1 у Городку. Садки основано в селах: Барятів, Ставчани, Оборини, Любні Вел., Любні Малий, Малковичі, Год-вишні, Добриши, Путятині, Братковичі, Прохолодні, Річ-чани, Галачівні, Тучани, Каменобірід, Добровітська, Во-ля Добровіт., Великоголе, Мшана, Воронів і Керини-ча в Городку. З цих 22 садків основано 17 при кружках „Р. Ш.“ та 5 при читальних „Прогресів“. Садки обя-вляла кілька разів санітарна комісія: лікарську опіку над садками обняв безкорисно д-р Семен Кивелюк із Городка та д-р Гр. Чвартанський із Любні Вел. Для успішнішого ведення дитячих садків улашдувало кіль-

ка разів конференції для провідниць з відповідними ре-фератами. Загальне число дівчат, яка ходила до сад-ків, перевищало число 800 і творить без сумніву додат-ній бізнес праці П. С. К. „Рідної Школи“.

„День Української Дітвори“. День 22. серпня був великим святом наших найменших. Того дня уладив Пов. Союз Кр. „Рідної Школи“ в Городку величавий зїзд дітвори з повіту, згуртованої в дитячих садках. Ще передполуднем зїздилися до Городка на прикра-шених зеленню возах дітвори зі сіл. В 12. год. внодудне відправлено для неї у Благовіщенський церкві Службу Божу, описи на площі біля Українбанку зїбралися ді-твори зі садків і зїздили в 2. год. попол. вирушили вели-чавий похід. Кожний дитячий садок ніс відповідну таб-лицю з написом. Похід відчинила оркестра в Керинці. Мило було глядіти на ті ряди молоденького цїту на-ці, що в національних одягах з жовто-блакитними пра-порцями в руках машували вулицями міста. Похід перейшов ринком та вулицею Перемиською на площу б. церкви св. Івана, де діти передіфілювали перед пред-ставниками Головної Управи „Р. Школи“ зі Львова та виділу Пов. С. Кр. в Городку. На площі в год. 3. відбу-лася ріднощільна академія. Оркестра в Керинці віді-грала національний гімн і тоді вгору піднесли жовто-блакитний прапор. На естраду виступив хор з Любні М. та відіспівав гімн „Рідної Школи“. З черги виголо-сив промову делегат Гол. Управи „Р. Школи“ зі Льво-ва. Описи відбувся попис дитячих садків під проводом провідниць. Кожний садок давав значаю дві-три то-чки. Добре вишари національні танки, які вели діти зі садка в Добришах, гарно вражіння викликали серед глядачів хороводи, вправи вільноруч, малі оцєнки, збірні деклямації, інсценізації, забави і гри. Попис мав дуже багату та різноманітну програму і пройшов, не аважаючи на дощ, який дався трохи у атаки малим ак-торам (на сцені під голім небом), з повним успіхом. Хоч унаслідок заборони поліції відшари намічені впра-ви позашкільної молоді, піліють трївала понад 3 годи-ни. Після попису садків подякував голова П. С. Кр. „Р. Ш.“ в Городку о. О. Шараневич присутнім за участь та провідницям садків і дітям за приготування попи-су. Академію закінчила оркестра гімном „Боже Вели-кий“. „День Української Дітвори“ довго залишиться в пам'яті молодого та старшого громадянства Г'оро-деччини.

САМБІРЩИНА.

Велика релігійно-національна маніфестація. Тради-ційний празник Успення Преч. Діви Марії випав п. р. вимково величаво. Погода була прекрасна, хоч в усіх попередніх днях падав безперервний дощ. Не диво, що вже напередодні празника напливали маси побож-них прочан нашого повіту та дальших і ближчих пові-тів Войківщини і навіть Лемківщини. Може бути, що гнала їх до Самбора потреба благословення і слів по-тіхи в цих тяжких часах в уст Преосв. Кир Йосафата, що ажповів звелічати це вишкоче свято Самбірщини своєю присутністю. — Богослуження почалися вже на-передодні в 6.йй годині. З цих богослужень на особли-ву агадку заслуговує панахида за фундаторів нашої церкви, українського папстикча Комаринського і його доньку, дїтичів сусіднього села Радивич, та єпископа Атаназія Шенгичького, які жили в початках 18.го сто-ліття і яких гроби віднайшли щойно м. р. в підземел-лях нашої церкви. Чудово вишари побожні пісні на честь і славу Пречистої Діви, відіграні місцевю оркес-трою „Бандурист“. Гарно вражала в усіх богослужен-нях напередодні масова участь молоді в національних отропх. В день самого празника відправлено утринню і смичення води та образів Чудотворної Ікони. В год. 10.30 надїхав Преосв. Кир Йосафат, якого хлібом та сізлю приймали та витали радник Кошур, проф. Ско-рик та о. парох Плескевич, як господар нашої церкви. В год. 11. почалася на балконі архієрейська Служба Божа в оточенні багатьох доколичних свещеників. Співав гарно мшавський хор. Релігійну проповідь ви-голосив о. Байрак ЧСВВ. В часі проповіді уділив сво-го архієрейського благословення Преосвященний вір-ним, що ажерть виповнили оумежу площу та сусідні вулиці. Тут слід агадати, що в часі проповіді в сусід-ньому костелі Бернардинів були звесь час дивони. Зда-ється, що грали тут ролю злоба шовіністично настроє-них „бращішків“, які до того постиврали всі двері ко-стела і в притворах продавали латинські девоніоналії. По Богослужбі виголосив глибоко обдуману релігійну і патрістичну проповідь аладика, який між іншим ага-дав про відсутність ладних наших п'ястатів від ово-го обряду і народу. Особливо зворушливі були слова аладиків, коли говорив, що на сїдуючий рік, коли даль-ше поширюватись буде відступство, наложити чорну враску на корону Пречистої Діви Самбірської на знак жалоби і заридити молитви в цілій апархії за навер-нення відступників. Потріплені на дусі розтоднилися прочани пополудні у свої сторони.

КРЕМ'ЯНЕЧЧИНА.

Продаж палати князів Вишневецьких. У Вишневці в старовинна палата кн. Вишневецьких, що від кіль-кох років належить до крем'янецького повітового само-врядування. Тут мислять районової шпиталі, кимже рільнича та реміснична школа. До палати, в котрій є

більше як 100 кімнат, належить парк простору 100 га. Посіють ця майже ніякого доходу самоврядуванню не привносить і вимагає постійного ремонту. Тому Повіто-ва Рада ухвалила продати ту палату крем'янецькому лісєві, який перебрив на себе удержання ремісничої школи і відчинив у Вишневці польську гімназію. Вза-лі за останні роки крем'янецький лісєй, до якого на-лежить на Волині коло 50.000 га ліса і землі, члєнсє-но окуповує садиби у Крем'янці і земельні мастки.

Діти емігрантів на Волині. Заходами п. ге-нералової Ф. Омєлинович-Павленкової вдалося спрово-дити в Каліша дітей українських емігрантів на Волинь і розмістити їх серед селян с. Мізюринцев, крем'янець-кого повіту. Ще до цієї пори в калішєському таборі пе-ребувають рештки українських воїнів, що не мають де подїтиса і дуже там бідують; особливо в тяжкому положєнні є їх діти, які на тужині денационалізуються. Перебування їх на Волині в часі півтора місяця серед рідного оточєння їх переродило, вони скріл ли фінан-ціо, освідомилися національно і набралися рідного по-вїтря, сподїваючися, що й за рік їм доведеться поїхати на Волинь. Щира подяка п. генераловій за її турботи і заходи, щоб допомогти цій дітворі.

Крем'янецька гімназія має вже нового концєсїонера. Нарешті після довгих заходів удалося знайти для у-країнської гімназії у Крем'янці нового концєсїонера. П. Мїхашкевич зрікся всієї своєї прав на гімназію і від-ступив їх „Т-ву Лєсі України“ в Луцьку, котре вже має концєсію на українську гімназію в Луцьку, яку пе-де з великим успіхом. Луцька гімназія має вже влас-ний будинок і права державної гімназії. Після безко-пєтних клопотів шкільна влада погодилася на зміню у Крем'янці концєсїонера (справа ця тягнєлася пів ро-ку). Будемо сподїватиса, що минули вже торні дні для крем'янецької гімназії і новий концєсїонер посправить її до кращої будучини.

Спорт.

УКРАЇНА — Р. Н. С.

Змагання цих дружин за мнєстєтєво Окружної Ліги відбудуться в неділю 5. п. м. на гришї Погонї. Початок в год. 11. передпол. Попередить в год. 9.30 змагання Україна II — Р. К. С. II.

ВІДКЛИКАНІ ЗМАГАННЯ.

Заповіджений на день 5. вересня лєтєко-атлєтичний двомєтч К. Л. К. — Совіл. Ватєко не відбудеться.

Нові книжки й журнали.

Юрій Горощко: ПІСНІ ПІСЕНЬ. Накладом автора. Крем'янець 1936, стор. 28.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіла-вича.

ГВОЗДЕЦЬ:

3. IX. Шаріка.

КОЛОМІЯ:

4. IX. Ніч під Івана Купала.

5. IX. Шаріка.

6. IX. Ізваліди.

7. IX. Дївчє з Маслосєвау.

Вїлєти можна вже набувати в Учт. Сїлцї.

Український Народний Театр ім. М. Са-довського.

ДОЛИНА:

3. IX. Маруся Богуславка

ВИГОДА:

4. IX. Хмара.

5. IX. Жайворонєк

6. IX. Віл.

7. IX. Гейша.

ВЕЛДІЖ:

8. IX. Хмара.

9. IX. Воскрєсєвєл.

10. IX. Маруся Богуславка.

ЖУРАВНО:

11. IX. Ніч під Івана Купала.

Театр перед вїздом за Лємківщину

загостить до Львова з народним репер-туаром.

Український Молодий Театр „Заграва“

КОСІВ:

3. IX. Муравлї.

4. IX. Муравлї.

КУТИ:

5. IX. Муравлї.

ЯВЛОНІВ:

6. IX. Трафіка панї генералової

СТОПЧАТІВ:

7. IX. Тарас Шевченко.

8. IX. Вємєлї — В. Стефанїка.

ПЕЧЕНІЖИН:

9. IX. Трафіка панї генералової.

10. IX. Камо грядєши? І. частїна.

11. IX. Камо грядєши? II. частїна.

12. IX. Тарас Шевченко.

З Печєніжїна театр вступить до Де-лїтїна, Надїрної, Богородчан, Сєлєтан-чи й Огїнії. Театр вїстаєть на дїлї двї премїєри: „Сїєво о полєху Ігоря“ і „Лїпцєрї лєтї“.

ШАФКОВІ КУФРИ

важкі, міккі на постіль, коробики на килимки та килимки, багатокішні по цінах найнижчих поручає

Робітня ринсько-галушківська
Н. БАРЕР
Львів, Сикстуська 2, побіч ф-ки „Саломандра“

Великий Театр:

П'ятниця, 3. IX. год. 8. веч. „Король-волонтер“ музична комедія.
Субота 4. IX. год. 8. веч. „Король-волонтер“ музична комедія.

КІНА.

АПОЛЛО: „Буртеатр“.
АТЛАНТИК: „Велике Бетовенське кохання“.
ВАНДА: „Роз-Марі“, „Соната“.
ГРАЖИНА: „Ординар Міхорівський“.
ЕВРОПА: „Один поверх вище“.
КАСНО: „Герої моря“.
КОПЕРНИК: „Підводний човен“.
МАРУСЕНЬКА: „Приречення“.
МЕТРО: „Зап'якована“, „Останній поцілунок“.
МІРАЖ: „Пейли“.
МУЗА: „Кажо жінка“.
ПАЛІАС: „Наречена з припадку“.
ПАН: нечисті.
РАЙ: „Останній акорд“ із Ліль Даговер.
СВІТ: „Закаменілий лід“ і ревія.
СТИЛЕВ: „В тілі самотньої сови“ ревія.
ТОН: „Непереможний Робінзон Крузо“.
УТІКА: „Анна Кареніна“ і ревія „Любовні маневри“.
ХІМЕРА: „Барбароса“.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Марійська 5).
„Біггород — Букарешт“.

Зол. 30 — годинник ручний з 14 карат. золота
Линер 15 рубін. тільки
у **Б. ГРИНБЕРГА** Сикстуська 4.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

П'ятниця, 3. вересня 1937.

БЕРЛІН 11.15 Веселі мелодії, квінтет, 17.00 Веселі дуети, розр. музика, 19.15 Концерт оп. музичн., 21.00 Розр. муз., 22.00 Співа. реєстали, БУДАПЕШТ 12.05 Концерт пил. орк., 13.30 Вок. концерт, 14.00 Форт., 20.30 Циг. музика, 21.30, 22.00 Концерт оп. орк., ВІДЕНЬ 15.40 Для жінок, 17.20 Форт. квартет Р. Катіна, 18.20 Швейцарські поезії, 19.25 Поворот зі сцени, вес. муз. акад., 20.00, 21.00 „Камінь під камінем“ драма Сувермана, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШ-ЛАНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дітські пісні, 18.15 Дітські танки і пісні, у супр. дітні та квартету альтинок, 22.30 Розр. і танк. музика, МІЛАН 17.15 Форт., 19.00, 21.00 Розр. музика, 22.15 концерт хору, МІНХЕН 8.30, 9.00 Весела музика, 16.00, 18.00 Веселі концерт солістів, 19.00, 20.00 Концерт, форт., сар., ПРАГА 14.00 Від Штрауса до Бетанського, гутірка з муз. ілюстр., РАДІО ПАРИ 12.00, 12.30, 13.45 Концерт, 13.15, 17.30 Співа, 14.30, 15.00 Театр Уліа, 16.00 Камер. музика, 17.00 Камі, 18.00 Для жінок, 19.00, 19.30 Форт., 21.00, 22.00, 23.00 „Ариадна в Наксос“ оп. Р. Штрауса, РИМ 17.45 Квінтет на скрипці і форт., 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Санта-еліна“ оп. Герве.

Субота, 4. вересня 1937.

БЕРЛІН 11.15 Веселі мелодії, 15.30 Дітська співачка, 19.00 Веч. гоміа, 19.15 Грігорів творі, 20.10, 21.00 „Дон Цезар“ оп. Делігера, 22.30 Танк. музика, БІЛ. ГОРОД 18.00 Концерт квартету, 19.30 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Муз. розр. програма, БУДАПЕШТ 17.00 Мадарські мелодії на форт., 19.30 Співа. реєстали, 21.35, 22.00 Циг. музика, 22.40, 23.00 Концерт військ. орк., ВІДЕНЬ 10.50 Нар. музика, 15.15 Австр. пісні, хор, капела, 19.25, 20.00, 21.00 „Розмелена“ оп. А. Фала, 21.40 Пісні з арії, відс. Ф. Формакер, ДАЙТШЛАНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Розр. музика, 19.00, 20.10 Грігорів творі, сар., форт., КЮ. ШІНН 18.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛАН 17.15 Грігорів творі у вик. солістів, 19.00, 19.40 Розр. і легка музика, 21.00 Комедія, 21.40, 22.00 Орк. концерт.

Лв. Муз. Консерваторія ім. Шимановського

Головне заведення: вул. Коперника 9 (будинки кіна Коперник) тел. 257 98.
Відділи: вул. Листопада 29, вул. Яблонівських 6, вул. Личаківська 99,
Левандівка: вул. Грушевська 2.

ВПИСИ на всі предмети. — Спеціальний приготувальний курс до держ. іспиту з музики на муз. учителів у школах вселюдних і середніх загальноосвітніх. — Концертний курс, ведуть: Адам Д'Аур (soprano), Збігнез Джавецький (фортепіано), Йосиф Цитнер (скрипка).

Інформації дає Канцелярія і оголошеного Заведення і відділів в год. 10—1 і 3—7 попов.

МІНХЕН 14.25, 15.00 Вес. муз. акад., 18.00 Камер. музика на дуті інструм., 20.10, 21.00 Вок.-муз. акад., ПРАГА 15.10 Романтична музика, солісти, 19.15 Словацькі пісні у супр. пил. орк., РАДІО ПАРИ 13.15, 19.15, 19.45 Співа, 15.00 Вільончеля, 15.45 Камеральна музика, 16.15 Для дітей, 17.00 Легка музика, 18.25 Реситаті, 18.40 Сентиментальний тиждень, 20.00, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РИМ 17.15 Танкова музика, 19.10, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Льогенгрім“ оп. Р. Вагнера.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

П'ятниця, 3. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Нар. пісня, з гр. пл., 12.20 Комунікат лив. Хліборобської Палати, 12.25 Саломова оркестра, 12.55 Вагнер і Верді, з гр. пл.; у перерві в год. 14.03 Гутірка союзів ККО, 14.35 Трохи пісні, трохи слова, скринька для дітей, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Росія, з гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Гутірка з хором, 16.15 концерт солістів: спів, віол., форт., 16.45 Літаком до Палестини, 17.00 Концерт фільм. орк., 17.50 Мандрівка ціпика, 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Орк. Марка Вебера, гр. пл., 18.30 Гутірка про музику, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортивні вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Камер. концерт: форт., обой, фого, 19.25 Італійські пісенники у вик. Я. Волинського, тенор у супр. форт., 19.50 Спортивні вістки, 20.00 Розр. концерт; у перерві в год. 20.45 Вечірній денник, актуальна гутірка, 21.45 „Будні оп. Ковальських“, 22.00 Скринька, 22.30 На острові пісні у вик. сольов.-вок. квартету, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Субота, 4. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 11.05 Чого жде Польща від овоєї молоді, промова мін. освіти Освєтославського, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Хліборобська скринька, 12.25 Розрив. концерт, 14.00 Концерт бажань, 14.55 Наша програма, 15.00 Концерт бажань, 15.45 Господарські вістки, 16.00 „Ізвєст“ акад. для дітей, 16.30 „Казочки“ у вик. квартету, 17.00 Нар. пісні, 17.15 Грігорів творі: Лучай, співа, скрипка, форт., 17.50 Геройське мого Львів, гутірка, 18.00 Сусп. гутірка, 18.05 Монарх: Скринька соната, з гр. пл., 18.25 Актуальна гутірка, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортивні вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Форт., 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортивні вістки, 20.00 Діти йдуть до школи, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна хліборобська гутірка, 21.05 „Пригода в Грінгінгу“ оперетта А. Ленчевського, 21.55 „Будні оп. Ковальських“, 22.10 Танк. музика у вик. малої орк., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеоролог. комунікат, 23.00 Кутюк гумору, 23.05 Танк. музика з гр. пл., 23.10 Монарх Л. Жиповського: „Батько зачумлених“, Гості з шатирного бюро“ 23.20 Музика з гр. пл.

БІРЖА.

Гроші.

Львів, для 2. вересня 1937.

Купно-продажа: Бельг. бекл. 89-48, 86.05, Долари американські 5.29-30, 5.27-30, долари канад. 5.29-30—5.27-30, Фальорени год. 292.82—291.10, Франки фр. 19.87—19.75, Франки швейцарські 121.9—121.12, Фунти англ. 26.37—26.31, Гуальдени швейц. 100.20—99.80, Корони ч. 17.80—17.00, Кор. дан. 117.69—116.85 Кор. норв. 132.43—131.45, Корони шв. 135.88—134.90, Ліри італ. 23.89—23.10, Марки фінлянд. 11.67—11.20, Марки нім. 132.00—127.00, Шилінгів австр. 98.30—97.00, Телі Авія 26.25—25.95, Марки нім. срібні 142.00—136.00.

Львів.

4 і пів проц. внутр. 56-50, 55-50, поз. инв. і см. 68-75, серія 83-90 і см. неопт. серія 83-90, консол. 58-25, 58-50, 58-00, 58-25, дві ост. дрібні.

Тенденція удержана.

Папери.

Банк Польський 104-75 Цукор 34-25, Вугіль 25-50, Ліньон 52-25, 52-50, Старихоничі 37-75, Габербуш 19-25.

Тенденція сильніша.

Збіжжя.

Ячм. н. оди. 19-30—20-20
Ячм. п. оди. 17-75—18-00

Інші курси незмінні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, 2. вересня.

1 кг. масла десер. блок. без оп. 2-95 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3-00 зол.
молоко 15—16 сот.
яйця 3-70 зол.

Тенденція на масло і молоко знизюва, на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ.

Жалуючи, що в дня 28. квітня ц. р. допустився обиди Високоповажаного Пана Д-ра Івана Гурка в Заліщиках, пією дорожю його прилюдно перепрошую. — Вл. Пітула. 1555

НАУКА

ЛЕКЦІЇ з обсягу середніх шкіл — математики і фізики теж з обсягу університету (політехніки) у Львові приступно інж. Отава-Погребенко, Львів, Кінги 28. П. н. 1501 1—2

МЕШКАННЯ

СТУДЕНТЦІ або урядничі винайму окрему, умебльовану кімнату, інформація в Адміністрації „Діла“. 2—3

КУПНО - ПРОДАЖ

МУН ДУРКИ, убралка, фартушки швейні, дуже дешево „Світ Дитини“ („Swiat Dziecka“) Львів, Сикстуська 2. 1559 1-3

НАЙБІЛЬШИЙ вибір нових і передованих каменів, віл, доміз з городами, парель від найкращих до найкращих по різних цінах, від кількох тисяч почавши — поручає відомі зі солідності українська фірма „ТРАНСАКЦІЯ“ Львів, Длугоша один. 1431 9—10

ПАНСІОНИ

ДОРА пансіон „Малина“ біля залізничної станції, сонячні кімнати, відчинений цілий рік. 1557 1—3

АНТИКВАРНІ

НАЙБІЛЬША АНТИКВАРНЯ — найнижчі ціни „МІЛЬ КНИЖКОВНА“, Львів Баторія 6. 1524 2—5

РІЖНІ

Усе шкільне приладдя:

напечення на анжжж і
течка, записники, вітні
верс. олівці, рисункові
блоки, числа, відзнаки.

8-100 теж купите

найкорисніша в фірм. Львів, Руська 20

ШУКАЮ СТАНЦІЇ у Львові з утриманням для електротехнічного практиканта. Зголошення з поданням умови Львів Короневич, Саміла, п. Красне к. Львова. 1565 1—1

АДМІНІСТРАЦІЮ РЕАЛЬНОСТЕЙ у Львові, веде солідно, фактично силами на малою оплатою, а повною поручкою „ТРАНСАКЦІЯ“ Львів, Длугоша один. 1431 9—10

ПЕРЕРОБЛЯЮ перини на ковдри пухові: Романова, Гродишків 4, біля Ринку. 1465 2—3

МУЗИЧНА ШКОЛА ім. І. Падеревського, вул. Міжковського 11 (біля Кохановського) та Завадівського 47, тел. 250.01 оголошує вписи. — Чисне зниження. — Інструменти та бібліотека до диспозиції учнів. — Поліємі залізничі і трамвайні. — Сиротинський додаток. — Економічний додаток для дітей самоуправління урядовців. 4/40 1—3

ЛІКАРСЬКО - ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ д-ра В. Баранецького у Львові, вул. Михола 23, ріг вул. Зближенця, приймає пацієнтів — по перерві вакаційний — а хороших зубів і устної лаж значайно шодня від ПІ—1 і 3—6. Владова технічно-дентистична робітня. 1559 1—5

В ТОВМАЧІ з днем 1. жовтня ц. р. підняється тримісячний курс диригентів. У програмі: музикологія на дуті і смичкових інструментах, кооперація, диригентство, наука музично-освітніх діячів. Зголошення до 20. вересня ц. р. з маркою на відповідь. Проф. Вілеський, Тлумач, Шапковича 2. 1550 2—3

ДО ЗАМІНИ середня парохія, добра дотация, за парохію в здоровій околиці. Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Парохія“. 1503 1—2

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЗАВЕД. ДЕНТИСТИЧНЕ

І. БРАНЄВСЬКОГО

Львів, ул. АКАДЕМІЧНА Ч. 18.

(над крамницею Мусяловича)

Тел. 237-23.

Ціни низькі. 3—5

ПОРЦЕЛЯНОВІ КОРОНИ.

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО!!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсоліднішій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів Сикстуська 7

Філія КОПЕРНИКА 186

Нажний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла“ дістане ЗА-

ДУРНО гарний дарунок.

НОВООТВОРЕНА

Кафлярська робітня

ІВАНА ОЛЕКСИНА

при вул. На Байки ч. 7.

Кодимського управління і управління знатніших львівських фірм, виконує ставлення печей і кухонь нових; перерібку старих та ошуклостеві печі.

Фіранки, дивани, мебелі матеріали, тапчани, роletи, матраци, тапети і т. п.

Проектування і виконання комплексного нутра дому з власних заведеннях тапіцерських і столярських

Т. Кисяк і сини

Львів, пл. Смольни 4

Тел. 24009 і 21985 2—40

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб.

риці оголошень . . . . . зол. 0.35

1 мм. одношпальтовий в тексті і новинах . . . . . зол. 0.60

1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . . . . . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніальні і приват. кореспонденції по . . . . . зол. 0.15

купно, продаж, винайм і т. п. . . . . зол. 0.10

шукаючи праці . . . . . зол. 0.05

слова товотні друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480—

Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250—

Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 130—

Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70—

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видав Вільямича Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.